

Handelshögskolan
VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

Årsredovisning i mindre företag

Effekter vid tillämpning av K2

Magisteruppsats i företagsekonomi
Extern redovisning och Företagsanalys
Höstterminen 2008
Handledare: Jan Marton
Anna-Karin Pettersson
Författare: Maria Sjöqvist
Tanya Stepanovych

Sammanfattning

Examensarbete i företagsekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Extern redovisning och Företagsanalys, Magisteruppsats, HT 2008

Författare: Maria Sjöqvist och Tanya Stepanovych
Handledare: Jan Marton och Anna-Karin Pettersson

Titel: Årsredovisning i mindre företag - effekter vid tillämpning av K2

Bakgrund och problem: De stora företagens förutsättningar har i alltför stor omfattning påverkat det nuvarande regelverket, vilket blivit allt mer komplicerat. För att minska den administrativa bördan detta medför har BFN påbörjat arbetet med att ta fram samlade regelverk för företag av olika slag och storlek vilket benämns K-projekten. I juni 2008 publicerades BFNAR 2008:1 Årsredovisning i mindre företag (K2) vilket är frivilligt att tillämpa från den 31 december 2008. K2 medför både förenklingar och begränsningar, och det finns skäl för alla mindre företag att enskilt överväga om de ska välja att tillämpa det allmänna rådet. Med anledning av detta har vi ställt oss två frågor; *Vilka effekter får K2:s regelverk på mindre företags årsredovisningar? Medför K2 några skillnader eller är det allmänna rådet redan praxis hos mindre företag?*

Syfte: Uppsatsens syfte är att skapa förståelse för hur tillämpningen av K2-reglerna kommer att påverka mindre företags årsredovisningar. Genom att granska årsredovisningar och uppmärksamma de områden där K2 medför skillnader gentemot dagens regler, identifieras positiva och negativa effekter som regleringen medför.

Metod: För att få en djup förståelse och insikt i uppsatsens problem används den kvalitativa metoden då ett flertal årsredovisningar undersökts grundligt och en intervju med revisor genomförs.

Resultat och slutsatser: Vår studie visar att K2:s positiva effekter överväger de negativa. Förenklingen att samla alla redovisningsregler i ett och samma dokument underlättar för företagen att uppfylla regelkrav och minimerar att någonting utelämnas vilket undersökningen har visat sker gällande mindre detaljer såsom bristfälliga uppgifter, speciellt i textdelar i årsredovisningen. Dessutom skulle K2:s standardiserade uppställningsformer gynna företagens årsredovisningsstruktur vilket därmed ökar jämförbarhet och begriplighet. Det har också visat sig att företagens kostnader och tidsåtgång vid en tillämpning av K2 skulle reduceras, bland annat genom färre upplysningskrav och harmonisering med beskattning. Företagen mister dock möjligheten att använda de valmöjligheter som finns enligt nuvarande regelverk. Granskning av områden där skillnaderna skulle vara väsentliga har visat att företagens redovisning redan till största delen överensstämmer med K2:s regler.

Förslag till fortsatt forskning: Flera funderingar har dykt upp under uppsatsen gång och det vore bland annat intressant med en liknande studie som denna men med de allra minsta företagen i kategorin. Dessutom med alla utredningar och projekt som påverkar det svenska redovisningsområdet indirekt eller direkt vore det intressant att undersöka exempelvis K3, Samrob samt Enklare redovisning och dess effekter på mindre företags rapporter.

Förkortningar

BFL	Bokföringslag (1999:1078)
BFN	Bokföringsnämnden
BFNAR	Bokföringsnämndens Allmänna Råd
EU	Europeiska Unionen
FAR SRS	Branschorganisationen för revisorer och rådgivare (Föreningen Auktoriserade revisorer och Svenska revisorssamfundet)
IASB	International Accounting Standards Board
IFRS	International Financial Reporting Standards, tidigare IAS, International Accounting Standards
K2	Benämning på kategorin mindre företag
PE	Private Entities
RR	Redovisningsrådet Rekommendationer
SME	Small and Medium sized Enterprises (Små och medelstora företag (SMF))
SRF	Sveriges Redovisningskonsulters Förbund
URA	Uttalande från Redovisningsrådets Akutgrupp
ÅRL	Årsredovisningslag (1995:1554)

Innehållsförteckning

1 Inledning	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Problemdiskussion	7
1.3 Frågeställningar	9
1.4 Syfte	9
1.5 Avgränsning	9
2 Metod	10
2.1 Val av metod	10
2.2 Val av objekt	10
2.3 Val av referensram för regelverket	12
2.4 Datainsamling	12
2.4.1 Primärdata	12
2.4.2 Sekundärdata	13
2.5 Empiristruktur och analysmetod	13
2.6 Studiens hållbarhet	14
2.6.1 Validitet	14
2.6.2 Reliabilitet	14
2.6.3 Källkritik	15
3 Referensram	16
3.1 Syftet med redovisning	16
3.2 Informationens användare	17
3.3 Informationsekonomi	18
3.4 God redovisningssed i mindre företag	19
3.5 K2 – det förenklade regelverket	20
3.6 Grundläggande principer	21
3.7 Förvaltningsberättelsen	22
3.8 Resultaträkning	22
3.8.1 Intäktsredovisning	22
3.8.2 Kostnadsredovisning	23
3.8.3 Övrigt	23
3.9 Balansräkning	23
3.9.1 Tillgångar	24
3.9.2 Skulder	25
3.10 Tilläggsupplysningar	25
3.11 Sammanfattning av väsentliga skillnader mellan K2 och nuvarande regelverk	25
3.12 Övergångsregler vid tillämpning av K2	27
3.13 K3 – alternativ till K2	27
3.14 Debatten kring K2	28
4 Empiri	29
4.1 Intervju om K2 med auktoriserad revisor	29
4.2 Presentation undersökningsobjekt	30
4.3 Mindre företags syn på redovisning	30
4.4 Övergångsregler vid tillämpning av K2	31
4.5 Förvaltningsberättelsen	32
4.6 Resultaträkning	33
4.6.1 Intäktsredovisning	33
4.6.2 Kostnadsredovisning	33

4.6.3 Övrigt	34
4.7 Balansräkning	34
4.7.1 Tillgångar	34
4.7.2 Skulder.....	35
4.8 Tilläggsupplysningar (Noter)	36
5 Analys	37
5.1 Synen på redovisning.....	37
5.2 Övergångsregler.....	38
5.3 Förvaltningsberättelsen	39
5.4 Resultaträkning.....	40
5.5 Balansräkning.....	41
5.6 Tilläggsupplysningar.....	42
5.7 Sammanställning av analyserade skillnader K2 medför gentemot nuvarande regelverk hos undersökta företag	44
6 Slutdiskussion	45
6.1 Slutsats	45
6.2 Författarnas reflektioner.....	46
6.3 Förslag till fortsatta studier	46
Källförteckning	48
Bilaga 1 Kontaktbrev företag.....	50
Bilaga 2 E-postfrågor företag.....	52
Bilaga 3 Intervjufrågor revisor.....	53

Figurförteckning

Figur 1 Skillnader mellan god redovisningssed och rättvisande bild.....	16
Figur 2 Redovisningsprinciper för mindre företag.....	20
Figur 3 Sammanställning av analyserade skillnader	44

Tabellförteckning

Tabell 1 Företagsurval enligt SNI-kod	11
Tabell 2 Deltagande företag enligt SNI-kod.....	11
Tabell 3 Väsentliga skillnader mellan K2 och nuvarande regelverk för mindre företag	26

1 Inledning

I följande kapitel beskrivs bakgrunden till utvecklingen av redovisningsregler för mindre företag. En diskussion kring det nya regelverket K2 och dess påverkan för företagen sker. Dessutom presenteras uppsatsens frågeställning, syfte och avgränsning.

1.1 Bakgrund

Redovisningsområdet i Sverige har genomgått stora förändringar de senaste åren. Med syfte att uppnå harmonisering för redovisningsregler och normer inom EU-området har svensk lagstiftning fått anpassas (Justitiedepartementet 2006). Internationella redovisningsprinciper och -regler har fått allt större inflytande på det svenska redovisningsområdet. Tillämpandet av International Financial Reporting Standards (IFRS) vid upprättande av koncernredovisning blev obligatorisk för noterade svenska bolag på en reglerad marknad inom EU från den 1 januari 2005 (1725/2003/EG). Finansiell rapportering riktar sig i första hand mot befintliga och potentiella aktieägare och innebär stora rapporteringskrav. IFRS är ett omfattande, komplext och svårtolkat regelverk vilket förutsätter stor kunskap hos både företagen och användaren av årsredovisningen. IFRS har även haft inflytande på mindre företags rapportering genom direkta översättningar i form av Redovisningsrådets Rekommendationer (RR) och i Bokföringsnämndens (BFN) uttalanden, i vilka företag kan välja att söka vägledning vid upprättande av årsredovisning (Broberg 2008 s.10).

För att förenkla rapporteringen för de mindre företagen har International Accounting Standards Board (IASB) tagit fram ett utkast till en internationell redovisningsstandard för små och medelstora företag (IFRS för SME, som numera heter IFRS för PE). Denna standard är baserad på IFRS, dock har irrelevanta regler för mindre företag tagits bort och redovisningsmöjligheterna har begränsats. Utkastet omfattar cirka 15 procent av det totala IFRS-regelverket (IASB 2007). Införandet av IFRS för PE är valfritt för respektive medlemsland inom EU (Epstein & Jermakowicz 2007).

Grundtanken i den svenska redovisningslagstiftningen är att alla företag, så långt det är möjligt, ska tillämpa samma redovisningsprinciper (Broberg 2008 s.10). I februari 2004 beslutade BFN om en ändrad inriktning på deras normgivningsarbete. BFN påbörjade då arbetet med att ta fram samlade regelverk för företag av olika slag och storlek vilket benämns K-projekten och har indelats i fyra kategorier; K1, K2, K3 och K4. Regelverkets syfte är att anpassa särskilda förutsättningar som gäller för olika slags företag istället för nuvarande indelning i olika redovisningsområden (BFN 2008a).

Den lägsta kategorin, K1, berör de allra minsta företagen som upprättar ett förenklat årsbokslut och började gälla 2007. K2 publicerades i juni 2008 och får tillämpas av mindre onoterade aktiebolag¹ som inte är moderföretag i en större koncern och har benämningen

¹ Ett mindre företag är ett företag som inte är ett större företag.

Ett större företag uppfyller mer än ett av följande villkor;

- Medelantalet anställda i företaget har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
- Företagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 25 miljoner kronor,
- Företagets redovisade nettomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50 miljoner kronor.

(ÅRL 1:3)

BFNAR 2008:1 Årsredovisning i mindre aktiebolag (BFN 2008b). K3 är fortfarande under utveckling men kommer preliminärt gälla för stora aktiebolag och tar sitt ursprung från RR 1-29 och BFN:s nuvarande normgivning som kommer vara huvudalternativen vid upprättande av årsredovisning. Dessutom kommer K3-regelverket anpassas till internationella nyheter bland annat IFRS för PE. Den högsta kategorin, K4, kommer att innehålla särskilda regler för företag som upprättar koncernredovisning i enlighet med IFRS. Det är tillåtet att tillämpa reglerna i en högre kategori än den som företagen tillhör men däremot får man inte följa reglerna i en lägre kategori (BFN 2008a).

De flesta svenska företag tillfaller kategorin för små och mindre aktiebolag, cirka 90 procent, och omfattas av K2-regelverket vilket får tillämpas från den 31 december 2008 (SOU 2008 s.13, BFN 2008a). I nuläget är regelverket frivilligt att följa istället för rådande reglering; Bokföringslagen (BFL), Årsredovisningslagen (ÅRL), BFN:s allmänna råd (BFNAR) och RR1-29. Väljer företag att följa K2, måste det följas i sin helhet, företaget får inte tillämpa andra allmänna råd, rekommendationer eller uttalanden dock är nuvarande version inte den slutliga. Regeringen har tillsatt två statliga utredningar; Samband mellan redovisning och beskattning och Enklare redovisning. Dessa utredningar innebär att de ändringar i skatte- och redovisningslagstiftningen som sannolikt kommer ske medför att K2 kommer att korrigeras. Följaktligen kommer nuvarande reglering inte upphävas förrän ny lagstiftning har trätt i kraft samt då K2 har anpassats (BFN 2008a).

K2 är ett mycket aktuellt och debatterat regelverk idag som har stor betydelse för mindre företags årsredovisningars utveckling. Det har genomförts ett flertal studier av kvalitativ karaktär, genomförda innan K2 var fastställd. I en utav studierna har en jämförelse av K2-utkastet och IFRS för SME genomförts. Andra studier har belyst problemområden inom K2-regelverket och vissa studier har endast behandlat ett begränsat redovisningsområde inom K2 såsom egenupparbetade immateriella tillgångar, varulager med flera. Det är därför högst relevant, nu när K2 trätt i kraft, att undersöka vad regelverket i helhet kommer att innebära för mindre företag.

1.2 Problemdiskussion

Strävan att uppnå harmonisering av redovisningsregler med EU-länderna på senare tid har medfört att anpassningen för små och mindre företag har försumrats. De stora företagens förutsättningar har i alltför stor omfattning påverkat regelverket, vilket blivit allt mer komplicerat (Olsson & Wedin 2008 s.7). Valmöjligheterna som gällande regelverk har medfört gör att jämförbarhet mellan företag blivit svårt att åstadkomma, vilket gör det svårare för externa användare att ta beslut. Dessutom ökar företags administrativa kostnader och tidsåtgång då vägledning hämtas ifrån olika regelverk (FAR SRS 2007 s.12).

Syftet med BFN:s samlade regelverk för K2-företag har därför bland annat tänkt vara en lösning för att effektivisera administrativa kostnader vid upprättande av årsredovisning för mindre företag som därmed kan fokusera mer på själva verksamheten (BFN 2008b). K2 medför såväl förenklingar och begränsningar, och det finns skäl för alla mindre företag att enskilt överväga om de ska välja att tillämpa det allmänna rådet.

Även om mindre företag har färre intressenter än stora noterade bolag utgör företagens årsredovisning en viktig informationskälla för dess intressenter. Undersökningar har visat att årsredovisningen inte ansågs vara ett användbart hjälpmedel, andra visar att den är viktigare än för noterade företag eftersom det inte finns någon marknadsdata för mindre företag (Evans

et al 2005 s.28-29). Mindre företags rapporterings tillförlitlighet och relevans har därför stor betydelse för intressenternas ställningstagande gentemot företaget. En rättvisande bild är avgörande om man ska ha nytta av redovisade siffror (Gröjer 2002 s.19-22). Dock finns det omtvistade åsikter om hur bra K2 kan tillfredställa intressenternas informationsbehov och utgöra grunden för ett rättvisande beslutsunderlag.

Enligt Broberg (2008 s.14) är det positiva med K2 att samtliga regler för nämnd företagskategori finns samlade på ett ställe. Eftersom K2 är en regelstyrd normgivning kommer det att innebära färre uppskattningar och bedömningar för företagen att göra. Tanken bakom detta är att företagen inte ska behöva lägga tid och resurser på att själva bestämma vad som ska vara god redovisningssed (Drefeldt & Törning 2008). Sveriges Redovisningskonsulters Förbund (SRF) anser att den grundläggande ansatsen bakom K2 är bra eftersom det utgör ett tydligt och lättanvänt regelverk vilket bygger på logiska redovisningslösningar. En av de större förenklingarna är att upplysningskraven om årsredovisningsprinciper minimeras (Nilsson 2008).

Den största kritiken mot K2 menar att BFN inskränker K2-företagens rätt att tillämpa ÅRL fullt ut på vissa områden enligt Thorell (2006). I förenklingssyfte ska exempelvis poster som är svårvärderade, bland annat egenupparbetade immateriella tillgångar, inte aktiveras vilket går emot ÅRL 4:2. Regeln kan ha en negativ effekt på utvecklingsföretag med ett långsiktigt perspektiv. Dessa företag kan på grund av endast denna punkt komma att tvingas diskvalificera sig från K2 till en högre kategori bara för att undvika att upprätta kontrollbalansräkning (Andersson & Burén 2006). Som ett led i förenklingen innehåller K2 dessutom mer detaljerade regler samtidigt som valmöjligheterna begränsas. Reglerna i K2 får tillämpas även om informationen inte blir rättvisande till exempel får schablonregeln på fem års avskrivningstid för inventarier tillämpas även om tillgången har ett värde för företaget under betydligt längre tid. Ytterligare ett exempel är att på grund av att K2-regleringen bygger på försiktighetsprincipen kan värdering till anskaffningsvärde vara missvisande (Drefeldt och Lundqvist 2008). Ett annat problem är att det i nuläget finns ett starkt samband mellan redovisning och beskattning. Företagets skattemässiga resultat kan påverkas om företaget väljer att följa K2. Framförallt gäller det intäktsredovisning, avvikelser från nuvarande periodiseringsregler kan leda till ett skattemässigt periodiseringsfel och ge skattetillägg som påföljd (Nilsson 2008). Eftersom nuvarande version av K2 inte är den slutliga versionen är det en nackdel om företag lär sig ett nytt redovisningssystem och kort därefter måste ändra de nya rutinerna vilket istället ökar de administrativa kostnaderna (Berggren & Stuart Hamilton 2007).

Samtidigt finns det åsikter om att en övergång till K2 inte medför några väsentliga förändringar för mindre företag. K2 inför många begränsningar av sådan karaktär som många mindre företag ändå inte använder sig av. Enligt Broberg (2008 s.15) har dessa företag inget uppskrivningsbehov och inget intresse att värdera till verkligt värde även om det skulle ge en mer rättvisande bild av verksamheten. K2 är snarare en anpassning av den goda redovisningssed som redan finns och tillämpas idag än en ny förenkling. Broberg (2008 s.14) poängterar därutöver att förenklingar som K2 medför såsom periodiseringar, schablonmässiga avskrivningar med mera redan tillämpas av många mindre företag även om det inte är tillåtet. Avseende flertalet områden avviker inte K2:s principer och regler från vad som gäller i nuvarande regelverk det vill säga BFN:s normer och RR:s rekommendationer. Skillnaden med K2 gentemot nuvarande regelverk sitter inte i principerna utan hur de presenteras i regelverket (Månsson & Ohlsson 2008 s.23).

Som ovan poängterats är det frivilligt att tillämpa det allmänna rådet innan regelverket är fullt utvecklat. Det är därför av stor vikt, innan företag väljer att gå till K2, att göra en avvägning mellan de positiva och negativa effekterna som denna nya reglering kommer att medföra för företagen. Och därtill även hur detta avspeglas i relationer med tredje part såsom kunder, leverantörer, kreditgivare och statliga myndigheter.

1.3 Frågeställningar

Utifrån de resonemang som framförts gällande övervägning av tillämpning av BFN:s K2-regelverk har följande frågeställningar formulerats:

- Vilka effekter får K2:s regelverk på mindre företags årsredovisningar?
- Medför K2 några skillnader eller är det allmänna rådet redan praxis hos mindre företag?

1.4 Syfte

Uppsatsens syfte är att skapa förståelse för hur tillämpningen av K2-reglerna kommer att påverka mindre företags årsredovisningar. Genom att granska årsredovisningar och uppmärksamma de områden där K2 medför skillnader gentemot dagens regler, identifieras positiva och negativa effekter som regleringen medför. Därefter kan en slutsats dras om K2:s framtida acceptans. Uppsatsen riktar sig till läsare med kunskap om nuvarande redovisningsregler och normer och som kan ha en nytta av att få en kännedom om vad det nya regelverket innebär.

1.5 Avgränsning

Avsikten med uppsatsen är att ge en uppfattning om vad reglerna innebär i helhet. Uppsatsen kommer därför inte gå in på varje områdes minsta detalj utan fokuserar där det finns skillnader mellan nuvarande reglering och K2. Företagen som ingår i studien är begränsade till geografiskt område och uppfyller kraven för att vara ett mindre företag enligt ÅRL 1:3. Dock studeras enbart de största företagen i kategorin.

Övriga K-projekt än K2 nämns endast då det är nödvändigt för att belysa valt ämne. Vi har inte för avsikt att generalisera genom att påstå att tillämpning av K2 har liknade konsekvenser för alla företag i K2-kategorin utan målet är att utifrån vårt resultat kunna påstå att det visade resultatet gäller för många företag i den aktuella gruppen.

2 Metod

Detta kapitel beskriver vilken metod som använts för att uppnå syftet med uppsatsen. En beskrivning görs kring val av respondenter och referensram, insamling av data och hur den har sammanställts samt hur analys av insamlad data har genomförts. Kapitlet avslutas med en diskussion kring uppsatsens hållbarhet med hjälp av validitet, reliabilitet samt källkritik.

2.1 Val av metod

För att uppfylla uppsatsens syfte och besvara vald frågeställning ansågs en kvalitativ metod lämpligast. Genom att granska ett antal årsredovisningar och beskriva K2:s påverkan på dessa ger det en möjlighet att skapa en uppfattning om regelverkets effekter. Studien skapar en djupare förståelse och insikt i uppsatsens problematik genom de intervjuer och observationer som genomförs. Detta insamlingsätt ser problemet ur företagets perspektiv vilket bidrar till möjligheten att beskriva, analysera och förstå vad problemet innebär för de studerade objekten. Hade en kvantitativ metod använts istället hade inte samma djupa förståelse kring problemet kunnat skapas eftersom denna metod mer svarar på frekvensen av ett fenomen (Widerberg 2002 s.16).

Först valdes att intervjua en auktoriserad revisor med lång erfarenhet av att arbeta med mindre företag. Skälet var att få en bild av K2:s påverkan vid en eventuell tillämpning för att sedan kunna undersöka om detta var relevant för de företag som blev uppsatsens undersökningsobjekt.

Då vårt mål är att belysa konsekvenserna av en K2-tillämpning valde vi att närmare studera slumpmässigt valda företags årsredovisningar och identifiera områden där skillnader mellan K2 och nuvarande regelverk är av väsentlig karaktär. Genom att studera årsredovisningar har information om redovisningspraxis erhållits. Uppsatsen har till största del ett beskrivande syfte, nämligen att svara på frågan hur årsredovisningen kommer att påverkas om K2 tillämpas och inte varför.

2.2 Val av objekt

Det är cirka 280 000 aktiebolag i Sverige som omfattas av K2-regleringen (Finansdepartementet 2008). Vid urvalet av företag användes databasen Affärsdata och dess företagsfakta där sökandet begränsades med ett antal kriterier. Urvalet begränsades till onoterade aktiebolag verksamma i Göteborgs kommun. Närhet väljs framför generalitet för att underlätta kontakt med företagen. Vidare begränsades sökandet till årsredovisningar offentliggjorda 2007 och 2006 för de med brutet räkningsår. ÅRL:s maxgränser för mindre företag (kap1, 3§) användes som krav. Då endast maxgränserna angavs, blev sökresultatet 19 374 företag. På grund av det stora urvalet fick sökandet begränsas ytterligare, till att enbart gälla stora K2-företag med följande kriterier; 10-49 anställda, 20-24,99 mkr i balansslutning samt <50 mkr i omsättning (maxgräns). Denna begränsning resulterade i 69 träffar. Valet av större företag motiveras med att problematiken kan belysas på ett bättre sätt. Detta beror på att skillnader blir väsentligare och mer åskådligare då de har fler och större poster. Dessutom är det troligare att större företag har egna ekonomiavdelningar vilket gör det lättare att få svar på uppsatsens frågor än om företagen hyr ekonomitjänster utifrån.

Första kontakten med företagen skedde via e-post. Internet användes till sökande efter kontaktinformation via www.eniro.se, www.123.nu, www.allabolag.com samt www.google.se. Under sökandet föll flera företag bort då fem blivit uppköpta och fusionerade under året, ett gått i konkurs samt att flera inte hade kontor på orten alternativt att det inte gick att få tag på kontaktinformation. Kontaktbrev skickades således ut till 55 företag (bilaga 1), även en påminnelse skickades. Ingen branschbegränsning gjordes då uppsatsens förhoppning är att få svar från många olika branscher för att således omfatta många olika redovisningsområden. Eftersom urvalet har begränsats enligt ovanstående kriterier skapas det ändå ett bortfall av vissa branscher. Tabellen nedan presenterar företag som ingick i urvalet uppdelat enligt deras respektive SNI-kods huvudgrupp:

BRANSCHKATEGORIER ENLIGT SNI-KOD	ANTAL
JORDBRUK, SKOGSBRUK OCH FISKE	1
TILLVERKNING	7
BYGGVERKSAMHET	5
HANDEL; REPARATION AV MOTORFORDON OCH MOTORCYKLAR	18
TRANSPORT OCH MAGASINERING	6
HOTELL- OCH RESTAURANGVERKSAMHET	4
INFORMATION- OCH KOMMUNIKATIONSVERKSAMHET	8
FASTIGHETSVERKSAMHET	1
VERKSAMHET INOM JURIDIK, EKONOMI, VETENSKAP OCH TEKNIK	12
UTHYRNING, FASTIGHETSSERVICE, RESETJÄNSTER OCH ANDRA TJÄNSTER	3
UTBILDNING	1
VÅRD OCH OMSORG; SOCIALA TJÄNSTER	2
TOTAL:	68

Tabell 1 Företagsurval enligt SNI-kod

För ett optimalt resultat bestämde vi att minst 5 företag måste ingå i undersökningen. Svar på skickade e-post blev 2 positiva och 5 negativa besked. För att uppnå ett tillfredställande antal företag i vår undersökning blev företag som inte besvarat e-post kontaktade via telefon i alfabetisk ordning. Av 27 uppringda företag tackade ytterligare 3 företag ja. Följande branscher tillhör de deltagande företagen:

BRANSCHKATEGORIER ENLIGT SNI-KOD	ANTAL
TILLVERKNING	1
BYGGVERKSAMHET	1
INFORMATION- OCH KOMMUNIKATIONSVERKSAMHET	2
UTHYRNING, FASTIGHETSSERVICE, RESETJÄNSTER OCH ANDRA TJÄNSTER	1
TOTAL:	5

Tabell 2 Deltagande företag enligt SNI-kod

Det finns flertalet revisionsbyråer i Göteborg, valet att kontakta Bengt Petersson på KPMG skedde genom tips från våra handledare. Dessvärre kände Bengt att han inte var tillräckligt insatt i K2:s problematik och därför fick vi kontaktuppgifter till kollegan Conny Lysér. Enbart en intervju med revisor genomfördes eftersom uppsatsens huvudsyfte inte är att få revisorers syn på K2:s effekter.

2.3 Val av referensram för regelverket

Vi valde att inte studera samtliga allmänna råd i K2 utan fokus ligger på de områden där K2 medför väsentliga skillnader gentemot nuvarande regelverk. Syftet är att skapa en helhetsbild av K2:s påverkan på årsredovisningen och därför studeras information från årsredovisningens samtliga delar; förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning samt tilläggsupplysningar. Då företag övergår till ett nytt regelverk kan det medföra att komplikationer uppstår i samband med byte av redovisningsprinciper därför studeras även övergångsregler enligt K2 närmare vilket kompletterar helhetsbilden av K2:s påverkan. Därutöver presenteras en kort sammanställning av generella skillnader mellan K2 och K3. Denna skillnad är viktig att beakta eftersom K2-företag alltid har möjligheten att tillämpa K3 istället för K2.

2.4 Datainsamling

Källorna i denna uppsats är av två olika karaktärer, eget insamlat material (primärdata) och material insamlat av andra (sekundärdata) (Lundahl & Skärvad 1999 s.52). Att samla in eget material gör det möjligt att utforma relevanta frågor samt att observera och analysera endast de företeelser som är väsentliga för uppsatsen. Uppsatsens primärdata är information från de företag som valt att ställa upp i undersökningen samt den intervju med revisor som genomförts. Sekundärdata tillför uppsatsens ett objektiva synsätt genom att använda andras iakttagelser och erfarenheter. Denna typ av information är nödvändig för att skapa en komplett bild av problemet. I uppsatsen återfinns detta i form av böcker, tidningsartiklar, forskningsrapporter samt årsredovisningar. I följande två avsnitt presenteras hur insamlingen av dessa har skett.

2.4.1 Primärdata

Först studerades undersökta företagens årsredovisningar för att identifiera poster som är aktuella för studien. För en stor del av posterna räckte det med den information som fanns tillgänglig i årsredovisningen för att göra bedömningar av vilka effekter som uppstår om K2 tillämpas. För de poster där information saknades eller var otillräcklig sammanställdes en lista med frågor till varje företag. Därutöver, för att få en uppfattning om respektive företags syn på redovisningens syfte och kostnad och nytta med årsredovisningen ställdes även frågor av allmän karaktär (bilaga 2). Som komplement till frågorna bifogades en kort sammanfattning om vilka skillnader K2 medför gentemot nuvarande regelverk, vilken var sammanställd av oss och i stort sett överensstämmer med referensramens information om K2. Samtliga dokument skickades via e-post till ekonomiansvarig hos undersökta företag. K2-sammanfattningen gjorde det möjligt för företagen att bättre förstå frågorna samt att upptäcka eventuella skillnader som vi själva inte uppmärksammat. Företagen kontaktades sedan via telefon för en försäkran om att de hade mottagit e-posten och att de hade förstått vad som efterfrågades. De fick också frågan om de själva ville ta fram den efterfrågade informationen eller om de ville att vi skulle komma dit och ta fram den med hjälp av deras bokslutsunderlag. Samtliga företag valde att själva ta fram informationen. Då vi inte är insatta i det enskilda företagets verksamhet är det dessutom troligast att respondenterna kan ta fram de bästa uppgifterna. Utifrån de inlämnade svaren sammanfattades sedan uppsatsens empiri.

Intervjun med revisorn genomfördes på dennes kontor i Göteborg. Frågorna utformades så att de skulle fånga upp respondentens helhetsbild av K2:s påverkan och således ställdes inga detaljfrågor kring regelverket. Frågorna skickades i förväg till respondenten via e-post (bilaga

3). Respondenten svarade fritt på varje fråga och det skedde även att följdfrågor ställdes vilket kan vara en nackdel då vi kan influera svaren. Vi var båda närvarande under intervjun och ställde frågor och antecknade svaren vilket minskar risken att missa något. Intervjun varade cirka en timme och direkt efter sammanställdes svaren och skickades till respondenten för bekräftelse på att vi inte missuppfattat eller återgivit svaren på ett felaktigt sätt.

2.4.2 Sekundärdata

Årsredovisningar har tagits fram via Affärsdata Företagsfakta och var utgångspunkten för framtagning av primärdata. En datorbaserad litteratursökning har använts i Göteborgs universitets databas GUNDA. De mest frekventa sökorden var "K2", "K2 redovisning" samt "redovisningsteori". Även databasen Business Source Premier har använts och mest använda sökord har varit "SME regulation". Även Internet har använts för att leta information då främst via webbplatsen Google där de mest frekventa sökorden har varit "K2 redovisning" och "K2 + redovisningsdebatt". Via denna webbplats har också offentliga utredningar hittats och laddats ned. Böcker, artiklar och rapporter har bidragit till ett brett perspektiv i referensramen som sedan tillämpats på analysen.

2.5 Empiristruktur och analysmetod

Sammanställningen av intervju svaren från revisorn har presenterats som inledning till empirin och har som syfte att ge en helhetsbild av K2:s påverkan på mindre företag från dennes perspektiv. Informationen kommer huvudsakligen från årsredovisningar 2007 samt kompletterande svar från ekonomiansvarig på medverkande företag. Först följer en kort presentation av medverkande företag för att ge en inblick i dess verksamhet. Detta underlättar för läsarens förståelse av vidare presenterad empirisk information. Därefter följer en sammanställning av hur K2 skulle ha påverkat undersökningsobjektens årsredovisningar.

Granskningsresultatet av aktuella poster valdes att presenteras i procent av samtliga posters totala belopp som den granskade posten är hänförlig till. Presentation av poster i procent ger möjlighet att uppnå överskådlighet och jämförbarhet för samtliga företag vilket därmed underlättar analys av framtagen information. Vi har utgått ifrån att föregående års årsredovisning är representativ och att posterna inte varierar väsentligt mellan åren vilket gör att det är möjligt att göra bedömningar om vad en framtida tillämpning av K2 medför för de undersökta företagen.

Analysen har sedan samma struktur som empirin vilket underlättar för läsaren att följa resonemang och minimerar risken att något väsentligt utelämnas. De sammanställda intervju svaren från revisorn analyseras under lämpliga delar. Denna information är av mer allmän karaktär och vi har kopplat den gentemot vår studie av årsredovisningar Effekter av K2:s påverkan har analyserats utifrån referensramen. Analysen har presenterats genom att i detalj svara på den första problemformuleringen: Vilka effekter får K2:s regelverk på mindre företags årsredovisningar? Svaren har skett löpande och i relation till varje analyserad del av årsredovisningen vilket ansågs vara tydligast vid en analys och bidrar till en bättre överblick över diskuterat område. Vi valde att presentera en kort sammanfattning direkt efter varje analyserat område då det underlättar för läsaren att se helheten av det analyserade materialet. Analysen utgör sedan underlag för en slutsats där uppsatsens frågeställningar om K2:s konsekvenser på mindre företags årsredovisning knyts ihop.

2.6 Studiens hållbarhet

Det är viktigt att uppsatsens resultat är hållbara och giltiga vilket kan diskuteras genom att beakta metodernas och källornas grad av validitet och reliabilitet (Andersson 1998 s.174). Eventuell subjektiv påverkan av uppsatsens författare tas upp.

2.6.1 Validitet

Validitet kan delas upp i inre och yttre validitet. Inre validitet skapas om mätinstrumentet mäter vad det ska mäta. Yttre validitet handlar om att svaren på enkäten och det man vill bedöma stämmer överens (Lundahl & Skärvad 1999 s.151). Studien är alltså valid det vill säga giltig om den mäter det den avser att mäta. Dock kan det ibland vara svårt att skapa en rättvisande formulering av vad som ska mätas. Därför det är viktigt att ha väldefinierade frågor när det gäller intervju och en välutarbetad struktur för hur uppsatsmaterial ska hanteras. För att kunna ställa rätta och utförliga frågor har vi läst den litteratur som berörde vår studie vilket har ökat uppfattningen om aktuellt ämne samt förståelsen om den problematik som finns på redovisningsområdet för mindre företag.

För att uppnå en hög validitet av vår studie har vi försökt att ta kontakt med de personer som har den bästa kompetensen för att besvara våra frågor. Samtliga undersökningsobjekt har en ekonomiavdelning på plats och därmed är våra respondenter väl insatta i företagets redovisningssituation vilket ökar svarsvaliditeten. Validitet av data som blev insamlad från intervju kan även styrkas med att vi har fått konkreta svar på våra frågor.

Tyvärr, kan man inte alltid garantera att intervjusvar är valida till hundra procent eftersom intervjuade personer kan minnas fel, förfina svar eller ljuga (Lundahl & Skärvad 1999 s.151). Nackdelen med den insamlade informationen via e-post kan vara att respondenterna missuppfattar frågorna eller att de är stressade och därför tar fram felaktig och/eller otillräcklig information. Detta kan i viss mån undvikas genom att frågorna skickades i god tid och att de formulerats på ett så tydligt sätt som möjligt. Vi anser dock att risken inte är stor att vi fått information som är förvanskad eftersom inga känsliga frågor har ställts. Dessutom har företagen garanterats anonymitet om sådant önskades.

För att en hög yttre validitet ska kunna uppnås måste resultatet med urvalet stämma överens för hela populationen (Jacobsen 2002 s.144). Vi anser att genomförda studier på fem företag inte räcker att dra generella slutsatser ifrån men däremot bidrar studien till att skapa en förståelse för läsaren om påverkan på mindre företags redovisning vid tillämpande av K2.

2.6.2 Reliabilitet

Reliabilitet anger i vilken omfattning resultaten från en mätmetod eller ett mätinstrument har påverkats av tillfälligheter eller annorlunda uttryckt hur säkert och exakt man mäter det som man faktiskt mäter. Reliabilitet uttrycker hur tillförlitlig en studie är. Studien har en hög reliabilitet om andra oberoende personer skulle kunna komma fram till samma resultat genom att använda samma metod. Det vill säga att studiens resultat ska vara opåverkad av undersökaren, detta är dock svårt vid en kvalitativ studie (Andersen 1998 s.85).

Även om primärdata har en hög reliabilitet kan den minska totalt sett vid en bearbetning utav den. Orsaken kan vara författarnas personliga egenskaper, dess förståelse och tolkning (Jacobsen 2002 s.444). Uppsatsens reliabilitet kan ha påverkats av felaktig tolkning och/eller

registrering av data. För att i yttersta mån undvika detta har dubbelkontroller utförts genom kontroll av varandras gjorda uträkningar och registreringar.

När det gäller bearbetning av årsredovisningar, kan inte en fullständig tillförlitlighet uppnås eftersom det inte finns någon standardiserad modell med instruktioner att utgå ifrån. En del av empirin har även framställts genom att återge direktcitat från respondenterna. Detta minskar risken att informationen blir påverkad av författarnas egen bakgrund vid bearbetning. De företag som ingick i undersökningen har troligen haft betydelse för resultatet eftersom utvalda företag är begränsade till ett geografiskt område och en storlekskategori. Dock borde urvalet av företag öka uppsatsen reliabilitet då den gjordes slumpmässigt.

2.6.3 Källkritik

För de sekundärdata som har samlats in gäller det att förhålla sig kritiskt till materialet eftersom de källor informationen hämtas ifrån kan vara partiska, medvetet vinklade samt ofullständiga (Lundahl & Skärvad 1999 s.134). Vi har haft detta i bakhuvudet vid genomgång av det använda materialet. De sekundära data som har använts i studien anser vi har en hög reliabilitet eftersom den består av böcker och vetenskapliga artiklar som har hämtats från databaser för vilka trovärdigheten anses vara hög likaså för den information som utfärdats av myndigheter. I uppsatsen har det även använts artiklar från tidskrifter såsom Balans, Dagens Industri och Redovisningskonsulten vilka inte är vetenskapliga men var nödvändiga för att skapa en bredare bild och förståelse om uppsatsens ämne eftersom K2-regelverket är ett relativt nytt fenomen och det inte finns mycket forskning på detta område ännu.

3 Referensram

I detta kapitel tas relevant teori och regelverk upp vilket ger en grundläggande insikt för uppsatsens fortsatta innehåll. Inledningsvis beskrivs redovisnings syfte, principer och egenskaper. En redogörelse för vilka som använder årsredovisningen sker samt vilken kostnad och nytta företaget kan ha av att upprätta en årsredovisning. Därutöver presenteras i kapitlet de väsentliga skillnader som K2-regelverket medför gentemot nuvarande regelverk. Kapitlet avslutas med den diskussion som förts kring för- och nackdelarna med K2-regelverket.

3.1 Syftet med redovisning

Företagets redovisning används både internt och externt och ska leverera ett bra beslutsunderlag för ägarna, ledningen och företagets andra intressenter. Den interna redovisningen används av de inom företaget som beslutar om hur verksamheten skall bedrivas vilket kräver frekvent detaljrika rapporter. Redovisning för externt bruk, årsredovisning, används av utomstående beslutsfattare vilka har ett intresse i företaget (Falkman 2000 s.14). Redovisningsinformationen ska vägleda dessa användare att göra bedömningar om företagets ställning och framtid. Årsredovisningen är inte bara ett beslutsunderlag utan uttrycker även ett ansvarsförhållande där den redovisningsskyldige redovisar hur anförtrodda resurser har förvaltats (Törnqvist 1997 s.39). Det är företagets löpande redovisning som varje räkenskapsår ska avslutas med en årsredovisning vilken även ska offentliggöras (BFL 6:1) och som således visar vad som har hänt i företaget under året.

Den redovisningsinformation som produceras i årsredovisningen och publiceras måste uppfylla vissa grundläggande principer för att vara användbar och trovärdig. ÅRL 2:2 uttrycker att "årsredovisningen skall upprättas på ett överskådligt sätt och i enlighet med god redovisningssed". God redovisningssed är "en faktiskt förekommande praxis hos en kvalitativt representativ krets av bokföringsskyldiga" (Prop.1995/96:10 s.181). God redovisningssed har kommit att domineras av den kompletterande normgivningens uttalanden och är under en ständig utveckling (Edenhammar & Thorell 2005 s.20). Emellertid måste redovisningsinformationen även ge en rättvisande bild (ÅRL 2:3). Begreppet rättvisande bild kommer ursprungligen från England och uttrycks i engelskan som "a true and fair view". Årsredovisningen anses vara rättvisande om den upprättas i enlighet med allmänt accepterade redovisningsprinciper, vilket i praktiken är i likhet med den kompletterande normgivningen (Edenhammar & Thorell 2005 s.21). Två danska författare har summerat skillnader de ser mellan god redovisningssed och rättvisande bild när den sistnämnda introducerades i dansk redovisningslagstiftning. God redovisningssed refererar till hur företagen redovisar det vill säga företagets sed och vilka metoder som används för redovisningen. Rättvisande bild däremot sätter användaren i fokus, det är denne som inte skall vilseledas, utan ska få en relevant bild av företaget (Christiansen & Elling 1993 s.68).

God redovisningssed	Rättvisande bild
Företagsorienterad	Användarorienterad
Metodorienterad	Helhetsorienterad
Processorienterad	Produktorienterad

Figur 1 Skillnader mellan god redovisningssed och rättvisande bild
Källa: Christiansen & Elling 1993

Utöver dessa finns det fler viktiga principer som företaget måste ta i beaktande vid upprättande av en ekonomisk rapport. En princip som länge spelat en viktig roll i den svenska redovisningen är försiktighetsprincipen. Dess dominans kommer framförallt från den svenska kopplingen mellan beskattning och redovisning (Artsberg 2005 s.160). Principen innebär att det är bättre att hellre använda ett för lågt än ett för högt värde på en tillgångspost när det råder osäkerhet kring värdet, eller ett för högt värde än ett för lågt för en skuld. Emellertid har matchningsprincipen fått en ökande betydelse i redovisningen vilken innebär att man knyter kostnader och intäkter till varandra för att redovisa dem under samma period (ÅRL 2:4). Användandet av dessa båda principer skapar en konflikt då en korrekt matchning kan innebära att man inte är tillräckligt försiktig (Artsberg 2005 s.160). Vidare antas företaget fortleva och ska konsekvent tillämpa vald redovisningsprincip från år till år. Företaget ska också ta med alla realiserade intäkter och kostnader som är hänförliga till redovisningsperioden oavsett tidpunkten för betalningen liksom att alla förändringar av kapital ska påverka periodens resultat (ÅRL 2:4).

Dessutom bör redovisningsinformationen företagen skapar ha vissa kvalitativa egenskaper. IASB publicerade i våras ett utkast till en ny föreställningsram i samarbete med IASB:s amerikanska motsvarighet FASB. Syftet är att skapa en internationell grund baserad på gemensamma redovisningsprinciper. För att ekonomiska rapporters information skall vara användbar måste den ha två fundamentala kvalitativa egenskaper enligt utkastet. Informationen skall vara relevant vilket sker om den kan påverka användarnas beslut genom att hjälpa deras bedömning av företaget. Relevansen är påverkbar genom att ha ett förutsägbart och/eller bekräftande värde. Informationen måste även vara tillförlitlig kring det den syftar att framställa vilket sker genom att informationen är komplett, neutral och fri från materiella fel. Tillsammans skapar dessa egenskaper ett användbart beslutsunderlag. Utkastet innehåller även fyra kompletterande egenskaper vilka är jämförbarhet, verifierbarhet, lämplighet samt begriplighet. Men alla egenskaper kan inte uppfyllas fullt ut samtidigt ibland kan en egenskap utelämnas för att skapa en möjlighet att maximera en annan. IASB menar att det finns två restriktioner som begränsar den finansiella informationen, väsentlighet och kostnad (IASB 2008 s.35).

Det ställs alltså många olika krav på företagens redovisning men följs lagen och dess kompletterande normgivning infriar man redovisningens syfte med att skapa en fullgod rapportering om företagets verksamhet och dess tillstånd vilket i sin tur tillfredsställer användarnas informationsbehov.

3.2 Informationens användare

Det finns många olika användare av årsredovisning. Hur stor krets av intressenter och deras informationsbehov beror till stor del på företagets storlek och form. Användare av årsredovisningar från mindre onoterade företag har inte samma behov som hos de stora noterade företagen. Antalet intressenter är i mindre företag få då förhållandena i dessa företag oftast är ganska okomplicerade (Smith 2006 s.17-23). De huvudsakliga användarna för mindre företag är företagsledare, kreditgivare, skattemyndigheten, leverantörer samt anställda (Evans et al 2005 s.28).

Ägarna är en viktig användare av informationen. I mindre bolag är ofta ägarna företagsledningen och de har tillgång till information på annat sätt än vad aktieägarna i stora noterade företag har. Årsredovisningen spelar därför inte en avgörande roll för informationen eftersom ägaren/ägarna har andra, interna, kanaler för sitt informationssamlade. De behöver

kontinuerligt nya uppdaterade rapporter för att kunna fatta beslut. Eftersom ägarna har gjort en investering i företaget vill de ha information om riskerna och avkastningen med denna investering (Edenhammar & Thorell 2005 s.16, Smith 2006 s.17).

Långivare är intresserade av företagets årsredovisning för att kunna göra en bedömning av kreditrisken. De behöver information om företagets ställning och resultat för att kunna bedöma företagets förmåga att uppfylla sina betalningsförpliktelser (Edenhammar & Thorell 2005 s.17).

Staten och främst skattemyndigheten är en viktig intressent då det finns en stark koppling mellan redovisning och beskattning. Företagets resultat är skattepliktigt och skattemyndighetens intresse är därför att förhindra företaget att manipulera sin redovisning till att visa ett lägre resultat och därmed undandra sig skatt. Skattemyndigheten bedömer om redovisningen har beräknats enligt god redovisningssed (Smith 2006 s.22). Denna koppling ifrågasätts då mycket håller på att ändras inom redovisningen exempelvis genom den ökande internationaliseringen och det ökande användandet av verkligt värde vilket skapar problem. En statlig utredning om sambandet mellan redovisning och beskattning (SamRob) avslutades nyligen, överlämnandet av slutbetänkandet skedde i september 2008 till regeringen. Syftet med utredningen var att undersöka bland annat möjligheten att skapa en frikoppling mellan redovisning och beskattning (Wedberg 2008 s.36). Dock har inte berörda lagar uppdaterats ännu.

Övriga intressenter som *leverantörer* använder årsredovisningen för att se om företaget kan infria betalningsförpliktelser. *Kunder* till företaget tittar i årsredovisningen för att få en uppfattning om risken att de inte uppfyller sina förpliktelser det vill säga att de inte levererar beställd vara. Företagets *konkurrenter* har ett intresse i årsredovisningen med anledning att jämföra vad de gör och inte göra lika. Slutligen sätter företagets *anställda* ett visst intresse i företagets årsredovisning för att bekräfta anställningstryggheten och eventuella bonus- eller vinstandelssystem (Smith 2006 s.21-22).

Eftersom mindre företag har färre intressenter ställs det inte lika höga krav på deras årsredovisning som för noterade aktiebolag. Det ligger i användarnas intresse att den producerade informationen inte är alltför kostsam vilket i så fall inverkar på dess insats.

3.3 Informationsekonomi

Att upprätta en årsredovisning medför vissa kostnader därför bör nyttan med att producera en extern rapportering vägas mot kostnaden. Att producera en alltför dyr årsredovisning kan därför vara onödigt (Johansson et al 2004 s.5). Redovisningens två primära kvalitativa egenskaper tillförlitlighet och relevans beror också på kostnaden av att producera informationen, en fulländad teoretisk redovisning är onödig att göra då den kostar alltför mycket att producera och intressenterna/beslutsfattarna kan ha svårt att ta den till sig (Falkman 2000 s.69). Nuvarande regler för mindre företag är för omfattande och komplicerade och medför onödiga kostnader för dem i förhållande till nyttan (Edenhammar & Thorell 2005 s.27).

Nytta är ett subjektivt värde och bygger på personliga preferenser som inte är jämförbara. Värdet på något för en person behöver alltså inte vara detsamma som värdet på samma sak för en annan person. Det är därför svårt att kvantifiera nyttan av redovisning (Falkman 2000 s.16). Med kostnad och nytta dyker ett dilemma upp eftersom företagen tar kostnaden för

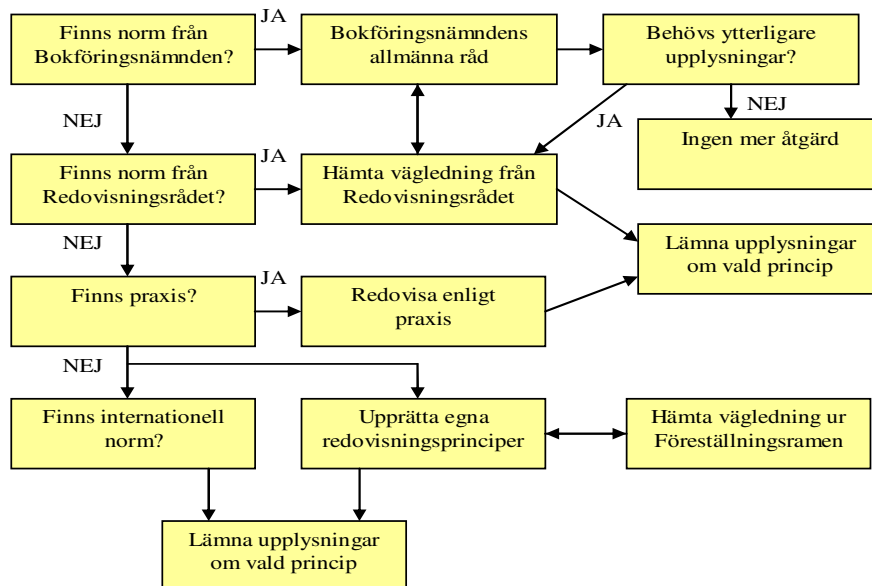
redovisningsinformationen men nyttan sprids till hela samhällsekonomin. Kostnaden kan alltså överstiga nyttan individuellt sett för företagen men totalt kan nyttan överstiga redovisningskostnaden (Marton et al 2008 s.25). Företagens kostnad med att framställa en förbättrad redovisning kan även påverka de som inte har haft någon nytta av informationen exempelvis kan kunderna påverkas genom ökade försäljningspriser (Smith 2006 s.32).

Nyttan med redovisningsinformation är de förbättrade beslut som kan fattas på basis av den tillgängliga informationen. Kostnaden är summan av att producera, kommunicera och använda informationen (Smith 2006 s.32). Informationen som produceras är till stor del kvantitativ data då denna oftast är billigare än kvalitativ data. Intressenterna har därför vant sig vid att arbeta med den här sortens information (Gröjer 2002 s.28). Att redovisa varje liten transaktion för sig är alldeles för kostsamt och skulle dessutom inte öka nyttan för en intressent eftersom enskilda, speciellt värdemässigt små, transaktioner i de flesta fall saknar betydelse (Falkman 2000 s.68). Det är viktigt att lagstiftare och normgivare, när de upprättar regler, har i åtanke kostnader och nytta med ett framtagande av årsredovisning.

Politikerna uppmärksammade i början av 2000-talet företagens administrativa börda på grund av omfattande regelverk. *”Med administrativ börda avses företagens kostnader för att upprätta, lagra eller överföra information eller uppgifter som föranletts av krav i lagar, förordningar och myndigheters föreskrifter eller anvisningar i allmänna råd. Med företag menas i detta sammanhang en juridisk eller fysisk person som bedriver näringsverksamhet”* (Nutek 2004 s.15). Regeringen har som mål att minska den administrativa bördan med 25 procent till år 2010 (SOU 2008 s.35). Det är framförallt mindre företag som upplever regelverket som allt för omfattande och komplext och många företag anser att när en stor andel av dess resurser går åt till att hantera regelverk försvåras deras tillväxt. (Nutek s.3) En undersökning gjord av Näringslivets regelnämnd (NNR) visade att de administrativa kraven för mindre företag främst har sitt ursprung från nationell lagstiftning. Av de administrativa kostnaderna står skatte- och redovisningsområdet för 68 procent (NNR 2007 s.7).

3.4 God redovisningssed i mindre företag

I Sverige skall företag upprätta sin årsredovisning i överensstämmelse med vad som är god redovisningssed vilket är lagstiftningens rättsliga standard. Den rättsliga grunden anges i lag men ger inget svar på den konkreta redovisningsfrågan. Istället bestäms den materiella tolkningen till stor del av kompletterande normgivning (Edenhammar & Thorell 2005 s.20). ÅRL och BFL är de regelverk som i första hand skall följas av svenska onoterade företag. I BFL anges vem som är bokföringsskyldig och vad detta innebär (BFL 6:1). I ÅRL utläses vad årsredovisningen ska innehålla. Tolkning och vägledning kan företaget söka i BFNAR, RR samt i FAR SRS.

Figur 2 Redovisningsprinciper för mindre företag
 Källa: FAR SRS 2007 s.13

Figur 2 åskådliggör den breda valmöjlighet av olika normer och regelverk som finns för onoterade företag, vilka ofta överlappar och kompletterar varandra. Dessutom finns ett relativt stort utrymme för egna tolkningar av dessa (Edenhammar & Thorell 2005 s.29). Det stora utbudet kan till stor del vara positivt men samtidigt kan befintligheten av många regler och rekommendationer göra det svårt att få en överblick över aktuella regler och alternativ gällande ett visst redovisningsområde. Nuvarande regler upplevs därför ofta som onödigt krångliga (Wedberg 2007). Utöver detta har onoterade mindre företags användare av rapportering inte alltid samma behov som för de noterade vilket har konstaterats tidigare. BFN har bland annat av ovan nämnda skäl därför ändrat riktningen på sitt arbete. Syftet är att förenkla reglerna med utgångspunkt i företagets behov och förutsättningar för att minska mindre företags administrativa börda. Den 11 juni 2008 trädde BFN:s allmänna råd Årsredovisning i mindre aktiebolag (BFNAR 2008:1 (K2)) i kraft, vägledningen får tillämpas redan innevarande räkenskapsår det vill säga den 31 december 2008 (BFN 2008b).

3.5 K2 – det förenklade regelverket

BFN:s utgångspunkt för K2 är att skapa regler som ska vara enkla att tillämpa samt anpassade till mindre företags villkor (BFN 2008a). K2 får tillämpas av ett aktiebolag som uppfyller ÅRL:s krav för att vara ett mindre företag, som inte är registrerat som publikt och inte är moderföretag i en större koncern (BFNAR 2008:1, 1kap 1§). Hänvisningar till det allmänna rådet kommer hädanefter att ske med endast siffror exempelvis (1.1).

K2 är än så länge frivilligt men ska vid tillämpning användas i sin helhet och utan avvikelser (1:4). Företag som inte väljer att tillämpa K2 använder nuvarande normer från BFN och RR. Företagens val att övergå till K2 styrs framförallt av deras specifika behov när det gäller redovisning av enskilda poster samt vad regelverket har för möjligheter och begränsningar.

Dessutom kan den information företagets intressenter förväntar sig vara avgörande vid företagets val av regelverk (Broberg 2008 s.14). Det är därför upp till varje individuellt företag att överväga tillämpning av K2.

Syftet med K2 är i första hand att uppnå förenklingar och därmed minska kostnader för årsredovisningens upprättare. Dessutom är tanken att till viss del underlätta förståelse av presenterad information för läsaren av årsredovisningen (Månsson & Ohlsson 2008 s.17). Dessa syften uppnås i K2 på olika sätt. Den största förenklingen är att alla relevanta regler finns samlade i ett dokument vilket underlättar sökandet av information. Om en fråga inte är reglerad i det nya regelverket ska företaget i första hand söka svar i bestämmelser för liknande frågor i K2, därefter om det inte finns i K2 ska man söka vägledning i ÅRL 2:4 och K2s grundläggande principer (1:6). Företaget ska följa de uppställningsformer för rapportering som presenteras i det allmänna rådet (4).

De förenklingar man vill uppnå ska åstadkommas genom att minska bedömningskraven vilket i sin tur sker genom att valmöjligheterna som finns i nuvarande regler minskas. Utgångspunkten är att den som upprättar årsredovisning inte behöver ha kunskap om alla alternativa redovisningsmöjligheter samt att behöva välja bland dem. Detta förväntas vara tydligare för läsaren då det idag är vanligt att företagens redogörelse av redovisningsprinciper och val är ofullständiga och otydliga (Ericson & Törning 2006 s.27-30).

K2 medför också att de enskilda reglerna förenklas och väsentlighetsregler förtydligas. K2 lämnar detaljerande regler på vad som anses väsentligt avseende vilka mindre poster som det inte behövs ta hänsyn till i resultat- och balansräkning samt vilken information som ska lämnas i förvaltningsberättelse och tilläggsupplysningar (Wedberg 2007). Oftast innebär förenklingar såsom införande av schabloniseringar att reglerna inte blir helt redovisningsteoretiskt riktiga. Eftersom K2 är ett standardiserat regelverk, övertar legalformen den ekonomiska substansen (Nilsson 2008). I K2 har dock förenklingar en överordnad betydelse gentemot den ekonomiska substansen för mindre företag. Det kan vara viktigare att ha relativt tydliga regler som är lätta att tillämpa, än att alltid söka det redovisningsteoretiskt mest korrekta alternativet (Månsson & Ohlsson 2008 s.19). K2 är generellt sett skrivet på ett pedagogiskt sätt. Teoretiska inledningar jämfört med nuvarande regelverk är förkortade och stor vikt läggs istället på att förklara och förtydliga tillämpningen av specifika regler vilket oftast görs med exempel (Broberg 2008 s.40).

3.6 Grundläggande principer

K2:s grundläggande principer överensstämmer med samtliga principer som presenteras i ÅRL 2:4. Emellertid beskriver K2:s kapitel om grundläggande principer (2) inte ÅRL:s krav på överskådlighet, god redovisningssed samt rättvisande bild. Däremot anges att företag som följer K2 anses uppfylla kraven på god redovisningssed och rättvisande bild (3.2). Samtidigt som K2 innebär en viss begränsning vid tillämpandet av god redovisningssed eftersom företag som följer K2 enbart ska följa det regelverket utan avvikelser vilket strider mot lagen. De fallen när företag avviker från redovisningsreglerna och därmed god redovisningssed, hanteras i ÅRL genom krav på kompletterande upplysningar. K2 har inga motsvarande krav på upplysningar (Månsson & Ohlsson 2008 s.21).

Generellt överensstämmer utformningen av årsredovisningen enligt K2 med den som redan gäller för mindre företag. Dock har vissa delar specificeras mer och olika alternativ begränsats. Enligt K2 ska årsredovisningen innehålla förvaltningsberättelse, resultat- och

balansräkning och tilläggsupplysningar (3.1). Årsredovisningens förvaltningsberättelse och resultat- och balansräkning ska upprättas enligt angivna uppställningsscheman. Inga andra rubriker, underrubriker eller poster får läggas till eller sammanslagning får göras. Däremot får de utelämnas om det inte finns något att redovisa, även postbenämningar får anpassas om det bättre beskriver postens innehåll (3.3).

3.7 Förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen är en del av årsredovisningen, där företag lämnar nödvändiga uppgifter för att användare av årsredovisningen ska kunna göra bedömningar av företagets verksamhet. Förvaltningsberättelsen enligt K2 är mer detaljerad och strukturerad angiven jämfört med nuvarande regelverk angående vad som ska presenteras och vad som kan utelämnas (Wedberg 2007). Information som ska finnas med (4.1);

- En verksamhetsåtergivning med allmän information om verksamheten, väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret, forskning och utveckling (förutsättning att dessa kostnader uppgått till mer än 30 procent av rörelsekostnaderna), egna aktier samt verksamhet enligt miljöbalken (5.1-5.5).
- En flerårsöversikt för räkenskapsåret och de tre föregående åren ska lämnas över företagets nettoomsättning, rörelseresultat och soliditet. Kommentarer ska lämnas om nettoomsättningen varierar mer än 30 procent mellan åren. Det är frivilligt att presentera andra nyckeltal samt att lämna fler uppgifter men detta krävs inte för att uppfylla kravet på ett rättvisande översikt (5.6).
- En resultatdisposition vilken redogör för vad som ska göras med fritt eget kapital (5.7).
- Moderföretagets namn, säte och organisationsnummer för de som är dotterföretag (20.14). I nuvarande regelverk ska denna upplysning lämnas i not (Olsson & Wedin 2008 s.36).

3.8 Resultaträkning

Resultaträkningen ger en bild av hur företaget presterade under året som gick. I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader på ett sätt som skall underlätta för användaren att analysera företagets resultat, följa upp tidigare bedömningar och beslut samt därutöver ge underlag för framtida ställningstaganden (Edenhammar & Thorell 2005 s.85). ÅRL 3:3 tillåter att resultaträkningens rapportform antingen är kostnadsslags- eller funktionsindeldad. K2 tillåter endast den kostnadsslagsindelade resultaträkningen (4.3).

3.8.1 Intäktsredovisning

När försäljning ska tas upp som intäkt i redovisningen är en central fråga i intäktsredovisning. Det grundläggande kriteriet är att kontrollen och risken med varan ska ha övergått till köparen och att det på ett tillfredställande sätt går att bestämma beloppet samt att det är sannolikt att inbetalning kommer att ske (Edenhammar & Thorell 2005 s.39, s.91). K2:s intäktsredovisning följer i princip BFN:s nuvarande allmänna råd BFNAR 2003:3. Emellertid är det i K2 tydligt angivet när rörelseintäkter från varuförsäljning, hyra med mera ska redovisas till skillnad mot nuvarande regelverk. I det allmänna rådet finns det nämligen en tabell (6.5) över när riskerna och förmånerna har övergått till köparen och när intäkterna ska redovisas (Broberg 2008 s.103).

K2 reglerar när och hur tjänste- och entreprenaduppdrag ska intäktsredovisas (6.6-6.24). Det finns inga utgivna råd från BFN som behandlar entreprenaduppdrag utan bara för tjänsteuppdrag (BFNAR 2003:3) och endast vägledning kan hämtas från RR10. K2:s regler för tjänste- och entreprenaduppdrag överensstämmer i princip med BFNAR 2003:3 för tjänsteuppdrag. Det finns inga stora förenklingar däremot är K2-reglerna mycket tydliga med när arbete ska redovisas genom detaljerade regler för hur denna typ av arbete ska värderas enligt huvud- och alternativregler (både löpande räkning och fast pris). Hur dessa arbeten ska redovisas i årsredovisningen är även sammanställt i tabellform och är lätt att använda (Broberg 2008 s.108).

Dessutom har K2 förenklat periodisering av små inkomster. Företaget behöver inte periodisera inkomster som var för sig understiger 5 tkr (2.4). Nuvarande regler anger inte några motsvarande gränser utan den allmänna regeln är att endast oväsentliga poster inte behöver beaktas. Den som upprättar årsredovisning måste själv avgöra vad som är en oväsentlig post (Månsson & Ohlsson 2008 s.34).

3.8.2 Kostnadsredovisning

I K2 sätter man stor vikt vid att kostnader hänförliga till en specifik intäkt eller period ska redovisas i den aktuella perioden så kallad matchning (7.5). Förenkling har införts även för periodiseringar av utgifter, företaget behöver inte periodisera utgifter som understiger 5 tkr (2.4). En annan förenkling avser årligen återkommande utgifter vilka får redovisas i samma period som fakturan kommer under förutsättning att beloppet varierar med max 20 procent mellan åren samt att årskostnaden belastar varje räkenskapsår (7.9). Några motsvarande förenklingsregler finns inte i nuvarande regelverk.

Enligt K2 ska utgifter som inte kan hänföras till en specifik inkomst redovisas som kostnad enligt specifika bestämmelser (7.10) om inte ovan nämnda förenklingsregel (7.9) tillämpas. Exempelvis ska redovisningstjänster kostnadsföras det räkenskapsår tjänsten avser det vill säga företag ska göra en reservering för de kommande tjänsterna. Enligt nuvarande regler finns det krav på reservering för revision men inte att reservera för redovisningstjänster (Månsson & Ohlsson 2008 s.60)

3.8.3 Övrigt

Övriga väsentliga skillnader jämfört mot nuvarande regler är att koncernbidrag ska redovisas över resultaträkningen som bokslutdisposition (20.13). Enligt nuvarande regler redovisas koncernbidrag normalt direkt mot eget kapital. Det enda norm som finns är URA 7 vilken säger att koncernbidrag som lämnas och tas emot i syfte att minimera koncernens skatt redovisas mot fritt eget kapital hos givare och mottagare (FAR SRS 2007 s 99). Ytterligare en skillnad från nuvarande regelverk är att uppskjuten skatt, både fordran och skuld, inte får redovisas enligt K2 (16.4).

3.9 Balansräkning

Balansräkningen tillsammans med den andra informationen i årsredovisningen ger användare ett underlag för bedömning om vad företaget kan vara värt. Företagets ekonomiska ställning visas i balansräkningen där företagets tillgångar, hur företaget är finansierat, vad företagets

likvida kapacitet är och dess förmåga att anpassa sig till förändringar i omvärlden presenteras (Edenhammar & Thorell 2005 s.63).

3.9.1 Tillgångar

Försiktighetsprincipen vid värdering av tillgångar har fått en överordnad betydelse i K2:s balansräkning. Företag ska vid köp av tillgångar inte räkna med indirekta kostnader vid uträkningen av tillgångens anskaffningsvärde (10.8). Vid egen tillverkning av tillgångar begränsas vilka indirekta kostnader som får tas med i anskaffningsvärdet (10.10). Enligt nuvarande regler, BFN 2001:3, ges friare val om vissa utgifter ska inkluderas eller inte i anskaffningsvärde.

Avskrivningsreglerna har förenklats och harmoniserats med de skattemässiga reglerna för avskrivning. Nyttjandeperioden för maskiner, inventarier och immateriella anläggningstillgångar får, av förenklingskäl, anges till 5 år (10.23) även om en närmare analys skulle visa att den verkliga nyttjandeperioden är längre. Avskrivning får göras med samma belopp varje år oavsett om företaget endast ägt tillgången under en del av året, kravet är att den tagits i bruk (10.19). Restvärde får företaget ta hänsyn till, dock inte för byggnader eller vid tillämpandet av 10.23 (10.21). Tillgångar av mindre värde (högst 10 tkr ex. moms) och tillgångar med en nyttjandeperiod på högst 3 år får kostnadsföras direkt (10.4-5). I nuvarande regelverk anges att avskrivningar ska baseras på den verkliga nyttjandeperioden med beaktande av eventuellt restvärde (FAR SRS 2007 s.36). Emellertid innehåller BFNAR 2001:3 p.6.3 lätttnadsregler; korttidsinventarier och inventarier av mindre värde får redovisas enligt skattelagstiftningen vilket innebär att företag får göra avdrag för utgifterna i sin helhet redan under anskaffningsåret.

Möjligheten att göra uppskrivning begränsas till byggnad och mark och dessa får skrivas upp till högst taxeringsvärdet (10.37-38). ÅRL och RR12 tillåter uppskrivning även av andra anläggningstillgångar och begränsning till taxeringsvärde finns inte. När det gäller nedskrivningsmöjligheter innehåller K2 (10.29-36) schablonmässiga nedskrivningsregler som är enkla att följa. Nuvarande regler (RR17) baseras på att nedskrivningsbehov och nedskrivningsstorlek alltid ska prövas baserat på den framtida ekonomiska nyttan för företaget och inga uttryckliga förenklningar finns.

Företag som följer K2 får inte aktivera egenupparbetad immateriell anläggningstillgång (10.3) utan utgifter som kan räknas till utvecklingsarbete ska alltid redovisas som kostnad. Det är endast förvärvade immateriella tillgångar som får tas upp i balansräkningen. ÅRL 4:2 tillåter ett fritt val.

Finansiella anläggningstillgångar får inte värderas till verkligt värde (11.6). I nuvarande regelverk finns möjligheten i ÅRL 4:14 a-b. Det är heller inte tillåtet att redovisa enligt reglerna för finansiell leasing. Nuvarande regler enligt BFNAR: 2000:4 överensstämmer med K2. Det är dock tillåtet att tillämpa RR 6:99 som innebär att finansiella leasingavtal får redovisas enligt andra regler.

Kortsiktiga placeringar ska värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde. Värdering till verkligt värde är inte tillåtet (14.4-5). Som en anpassning till skattereglerna får varulager tas upp till lägst 97 procent av lagertillgångarnas sammanlagda anskaffningsvärde med förutsättningen att detta värde är högre än det värde som värdering enligt lägsta värdets princip ger (12.5). Skattemässig värdering tillåts i

nuvarande BFN U 92:1. Dessutom är en förenkling i K2 att råvaror och förnödenheter inte behöver omvärderas, om postens sammantagna värde antas ligga i intervallet plus/minus 20 procent (12.6). I nuvarande regelverk finns en liknande förenklingsregel, BFN U 96:2, som säger att förnödenheter kan tas upp till en bestämd mängd och ett fast värde under förutsättning att tillgångarnas sammantagna värde är av underordnad betydelse för företaget eller att tillgångarnas sammantagna kvantitet och värde inte varierar väsentligt.

3.9.2 Skulder

Även vid redovisning av skulder har försiktighetsprincipen fått stor betydelse i K2. Tvistiga skulder ska enligt K2 redovisas som skuld om det berör skuldens belopp, existens och liknande (17.3). Skulder får dessutom inte nuvärdesberäknas (17.7).

Det är väsentliga skillnader mellan K2 och nuvarande reglering när det gäller avsättningar. Avsättningar med informell förpliktelse får inte tas upp i balansräkningen (16.2). K2 inför en beloppsgräns för avsättningar; om summan av åtaganden understiger det lägsta av 25 tkr och 10 procent av eget kapital vid årets ingång behöver de inte redovisas (16.6). I nuvarande regler har BFN ingen rekommendation avseende avsättningar. ÅRL behandlar inte närmare huruvida informella åtaganden ska beaktas eller inte. Därför följer företag idag RR16, enligt vilken avsättning ska ske både för legala och informella åtaganden. Enligt K2 (16.15) ska även pensionsåtaganden alltid redovisas som en avsättning (eller skuld) i balansräkningen. ÅRL ger viss möjlighet för företag att redovisa pensionsåtagande enbart som ansvarsförbindelse inom linjen (Månsson & Ohlsson 2008 s.76)

3.10 Tilläggsupplysningar

Tilläggsupplysningar är en del utav årsredovisningen och redovisar speciella val företaget har gjort för redovisning av väsentliga poster. Enligt K2 ska företag lämna upplysningar som är obligatoriska enligt ÅRL (19.1). De är av betydligt mindre omfattning jämfört med vad som krävs enligt RR (Månsson & Ohlsson 2008 s.27). Det enda som avviker är att om företaget följer K2, vilket anses uppfylla kraven på rättvisande bild, behöver inte företaget lämna upplysning som krävs enligt ÅRL för att uppnå rättvisande bild. Företaget behöver inte upplysa om redovisningsprinciper, det är tillräckligt att ange att det allmänna rådet för K2 tillämpas (Broberg 2008 s.128). Utgångspunkten är att läsaren med detta vet vilka principer som används. Dock finns det två undantag, K2 ställer krav på information om avskrivningar (19.2) och huruvida huvud- eller alternativregeln tillämpas på tjänste- och entreprenaduppdrag (19.3). För dotterföretag i en koncern ska särskilda tilläggsupplysningar ges i resultaträkningen och balansräkningen om bland annat ränteintäkter och intervinster (20.15-20.19).

3.11 Sammanfattning av väsentliga skillnader mellan K2 och nuvarande regelverk

	K2-regelverk	Nuvarande regelverk
Förvaltningsberättelsen	»konkreta och entydiga regler »fast uppställningsform och rubriker »upplysningar om moderbolag ska lämnas i	»generella bestämmelser »ingen bestämd uppställningsform »upplysningar om moderbolag ska ingå i

Referensram

	förvaltningsberättelse	not
<u>Resultaträkning</u>	<p>»kostnadsslagsindelad resultaträkning</p> <p>»förenkling avseende periodisering av inkomster/utgifter under 5 tkr</p> <p>»förenklad periodisering av årligen återkommande utgifter</p> <p>»koncernbidrag redovisas över resultaträkningen som bokslutdisposition</p> <p>»uppskjuten skatt får inte redovisas</p>	<p>»kostnadsslags- eller funktionsindelad</p> <p>»ingen beloppsgräns; väsentlighetsprincip vid periodisering av inkomster/utgifter</p> <p>»ingen motsvarande förenklingsregel</p> <p>»koncernbidrag redovisas direkt mot eget kapital</p> <p>»uppskjuten skatt får redovisas</p>
<u>Balansräkning</u>	<p>»egenupparbetad immateriell anläggningstillgång får inte aktiveras; utgifter kostnadsförs direkt</p> <p>»avskrivningar på 5 år får tillämpas utan hänsyn till eventuellt restvärde</p> <p>»Tillgångar av mindre värde (10tkr) och tillgångar med en nyttjandeperiod på högst 3 år får kostnadsföras direkt;</p> <p>»uppskrivning begränsas till byggnad och mark</p> <p>»schablonmässiga nedskrivningsregler</p> <p>»finansiella anläggningstillgångar får inte värderas till verkligt värde</p> <p>»ej tillåtet att redovisa enligt reglerna för finansiell leasing</p> <p>»skulder får inte nuvärdesberäknas</p> <p>»avsättningar med informell förpliktelse får inte tas upp</p> <p>»avsättning behöver inte redovisas om den understiger det lägsta av 25 tkr och 10% av eget kapital</p> <p>»anpassning till skattereglerna; varulager tas upp till lägst 97</p>	<p>»fritt val</p> <p>»avskrivningar ska baseras på den verkliga nyttjandeperioden med beaktande av eventuellt restvärde</p> <p>» korttidsinventarier och inventarier av mindre värde får redovisas enligt skattelagstiftningen</p> <p>»tillåter uppskrivning även av andra anläggningstillgångar</p> <p>»nedskrivningsbehov och nedskrivningsstorlek ska alltid prövas</p> <p>»finns möjlighet att värdera till verkligt värde</p> <p>»finansiella leasingavtal får redovisas enligt vissa regler</p> <p>»nuvärdesberäkning tillåten</p> <p>»avsättning för både legala och informella åtaganden får ske enligt vissa regler</p> <p>»ingen motsvarande förenklingsregel</p> <p>»skattemässiga värderingar får ske.</p>
<u>Tilläggsupplysningar</u>	<p>»upplysningar som är obligatoriska enligt ÅRL</p> <p>»två undantag; krav på information om avskrivningar och om huvud- eller alternativregeln tillämpas på tjänste- och entreprenaduppdrag.</p>	<p>»även upplysningar enligt RR</p> <p>»upplysning som krävs för att uppnå krav på rättvisande bild.</p>

Tabell 3 Väsentliga skillnader mellan K2 och nuvarande regelverk för mindre företag

3.12 Övergångsregler vid tillämpning av K2

En grundläggande tanke i K2 är att reglerna ska tillämpas på affärshändelser som inträffat efter att företaget börjat tillämpa reglerna (2.3). Det kan uppstå ett övergångsproblem när man väljer att tillämpa K2, problemet beror framför allt på att K2 inte tillåter vissa möjligheter som finns i ÅRL (Broberg 2008 s.40).

Det finns särskilda övergångsregler i K2 som företag måste beakta. Vissa tillgångar, skulder och avsättningar som inte ska finnas i balansräkningen enligt K2 ska korrigeras mot det ingående egna kapitalet och då i första hand dess balanserade resultat (21.2). Poster som ska justeras är egenupparbetad immateriell anläggningstillgång, uppskjuten skatteskuld- eller fordran, finansiell leasing, värde på uppskrivna anläggningstillgångar än byggnad och mark och finansiella instrument värderade till verkligt värde.

Övergångsreglerna föreskriver även poster i balansräkningen där inga justeringar i ingående balans krävs (21.5). Dessa poster är egentillverkade materiella anläggningstillgångar och varulager vilkas anskaffningsvärde inkluderar sådana utgifter som inte får räknas in i anskaffningsvärdet samt byggnad och mark som tidigare har skrivits upp. I övriga fall när posterna värderas på annat sätt än vad som följer K2 görs korrigering första året företaget tillämpar det allmänna rådet och effekten redovisas via resultaträkningen (Månsson & Ohlsson 2008 s.37).

Enligt K2-regler ska företaget lämna jämförelsetal för resultat- och balansräkningen till höger om årets beloppsuppgifter. För företag som inte behöver göra några ändringar i uppställningsformerna eller korrigeringar av ingående värden överrensstämmer jämförelsetalen med de uppgifter som lämnades i föregående årsredovisning (21.7). Övriga företag som har haft en annan uppställningsform för resultat- och balansräkningar än den som anges i rådet eller behövt göra korrigeringar av ingående värden i balansräkningen när K2 börjar tillämpas, behöver för enkelhets skull inte lämna jämförelsetal och ska istället lämna föregående års årsredovisning som bilaga till årsredovisningen och därutöver lämna upplysningar om detta. Företagen får, om de vill, räkna om jämförelsetalen (21.8). De företag som upplever att K2:s begränsningar förvanskar deras årsredovisning kan välja att fortsätta att tillämpa nuvarande regler eller K3 efter att den har presenteras.

3.13 K3 – alternativ till K2

K3 är ett alternativt regelverk som mindre företag kan välja att tillämpa och är huvudalternativ när årsredovisning upprättas. Det är viktigt att företaget har en uppfattning om hur kommande regelverk skiljer sig från K2 samt vilka möjligheter och begränsningar det finns för mindre företag. K3 är ännu inte fastställt men enligt BFN:s uttalande kommer det ha sitt ursprung från RR1-29 och BFN:s nuvarande normgivning. Utöver detta kommer vissa anpassningar till internationella lagstiftningar, framförallt till IASB:s projekt IFRS för PE att göras. Ambitionen är att åstadkomma ett förkortat och lättanvänt regelverk (BFN 2008a).

I samband med K2:s sista remisser under 2007 presenterade BFN skillnader mellan K2 och K3 (BFN 2007). Den största skillnaden och även fördelen för företag att tillämpa K3 är att de får möjlighet att utnyttja de möjligheter som förespråkas av ÅRL vilka tagits bort från K2. Till exempel kommer K3-företagen att kunna ta upp egenupparbetade immateriella tillgångar i balansräkningen samt kunna värdera finansiella tillgångar till verkligt värde. I K3 ska normalt avsättningar nuvärdesberäknas till skillnad från K2.

I K3 kommer inte förenklingar att finnas på samma sätt som i K2. Följaktligen kommer kraven på en rättvisande bild att vara högre (Broberg 2008 s.14). K3 bygger mer på principer och skiljer sig därmed från det regelbaserade K2. Detta kommer kräva fler bedömningar och tilläggsupplysningar men ändå betydligt färre än i RR1-29 och IASB:s IFRS för PE-projekt (Månsson & Ohlsson 2008 s.42). Det kommer att bli stora materiella skillnader beroende på vilket regelverk som tillämpas därför är det viktigt att analysera och förstå konsekvenserna vid tillämpandet av respektive regelverk.

3.14 Debatten kring K2

Åsikterna om K2 är omtvistade. Generellt sett är den största fördelen med K2 förknippad med standardiseringar och minskningen av antalet alternativ i redovisning och utformning av årsredovisning (Nilsson 2008). Minskning av bedömningskrav är en betydande förenkling; redovisare slipper att göra egna bedömningar för risker, väsentlighet med mera (Broberg 2008 s.103). Genom att enbart följa K2 utesluts osäkerheten med att missa en regel eller norm som eventuellt berör företaget (Månsson & Ohlsson 2008 s.18). Införda förenklingar för periodiseringar ger kostnads- och tidsbesparing, företaget minskar antalet periodiseringar genom att slippa hantera små belopp (Broberg 2008 s.103). En annan viktig fördel är att K2 överensstämmer med beskattningsregler på många områden. K2 är mer pedagogisk och ger tydliga föreskrifter för hur en transaktion ska redovisas. Införandet av K2 kan medföra att företagens administrativa börda minskar. K2 är speciellt fördelaktigt för företag som har begränsade resurser samt begränsat intresse till extern redovisning på grund av en liten användarkrets (Månsson & Ohlsson 2008 s.54).

Förenklingar i sin tur kan medföra vissa problem. K2 som är en regelbaserad normgivning lämnar ytterst litet utrymme för alternativa synsätt och tillämpningar, vilket medför komplikationer om det dyker upp frågor som inte tas upp i regelverket eller när alternativa lösningar är nödvändiga för specifik bransch eller företag (Månsson & Olsson 2008 s.21, s.55). Företag som nu har funktionsindelad resultaträkning tvingas att tillämpa den kostnadslagindelade vilket innebär komplikationer vid övergång samt att företagen tvingas visa information som kan vara känslig ur konkurrerande synvinkel. I kategorin mindre företag finns företag som har behov av att aktivera utgifter för forskning och utveckling, och dessa tillgångar är mycket viktiga ur deras tillväxtperspektiv (Stuart Hamilton & Berggren 2007, Andersson & Burén 2006).

Det största argument emot K2 är att BFN borde avvakta med införande av regelverket tills alla utredningar är klara. Utredningar som kan leda till att lösningar som med nuvarande regelverk är mindre lämpliga ur ett företagsperspektiv kommer att bli det senare och tvärtom. Utredningar får även till följd att BFN måste ändra reglerna kort efter ikraftträdande. Därför är det till stor nackdel om ett företag lär sig ett nytt redovisningssystem och börjar tillämpa reglerna och kort därefter måste ändra vilket istället ökar de administrativa kostnaderna. Dessutom försämrar jämförbarheten över åren om företagen byter redovisningsregler ofta (Stuart Hamilton & Berggren 2007, Wedberg 2007).

4 Empiri

I detta kapitel presenteras studiens undersökningsresultat vilket baseras på en revisors och flera företags syn på redovisningens betydelse samt revisorns ställningstagande till K2:s påverkan på mindre företags årsredovisningar. Därutöver presenteras undersökningsresultat erhållet vid granskning av faktiska årsredovisningar 2007 och antaganden om K2:s påverkan för de enskilda företagen vid en tillämpning av regelverket.

4.1 Intervju om K2 med auktoriserad revisor

Conny Lysér är auktoriserad revisor på KPMG där han arbetat i nitton år med revision och redovisningsfrågor. Numera är hans inriktning stora noterade bolag men han har lång erfarenhet från mindre ägarledda företag därmed är redovisningsproblematiken för mindre företag inte obekant. Inledningsvis konstaterar han att det är svårt att undvika subjektivitet i svaren avseende K2:s påverkan eftersom det är svårt att förutse framtiden.

Conny Lysér anser att det är bra för mindre företag att upprätta årsredovisning då det ger en sammanställning av bokföringen och ett kvitto på ordning och reda i företaget. Detta är av intresse för mindre företags främsta intressenter såsom långivare och skattemyndigheten men även för eventuella köpare av företaget. Samtidigt påpekar han att kostnaden med upprättandet av årsredovisningen i förhållande till företags omsättning varierar mellan stora och små företag. För mindre företag är det oftast betungande att hålla sig à jour, kostnaderna är stora då det vanligen inte finns skalfördelar.

Ett kostsamt område är kraven på tilläggsupplysningar, där den omfattande informationen förutom att kosta också är tidskrävande att ta fram. Enligt respondenten är detta därför ett vanligt område där det förekommer att mindre företag avviker att följa nuvarande regelverk fullt ut. Ett annat sådant område är när det uppstår en konflikt mellan redovisningsnormer och beskattningsrätt. Det finns då företag som, då det uppstår alternativ, väljer att redovisa efter den lösningen som skatterätten ger för att senare slippa korrigera redovisningen till ett korrekt beskattningsunderlag. Exempelvis väljer många mindre företag den skatterättsliga avskrivningstiden på 5 år för samtliga inventarier oavsett den verkliga nyttjandeperioden.

Det är svårt att förutsäga vilka konsekvenser som följer vid tillämpandet av K2 och upprättandet av årsredovisning. Conny Lysér tror generellt att årsredovisningen kommer att bli tunnare, framförallt för att upplysningskraven för noterna är mindre. Dock tror respondenten att tillämpandet av K2 inte kommer att påverka årsredovisningen som underlag för företagets kreditgivare, leverantörer och kunder för att de kommer att anpassa sig genom att läsa på vad K2 innebär. När det gäller den skattemässiga effekten för företag som väljer att tillämpa K2 kommer den sannolikt inte att vara väsentlig.

Dessutom kommer den pågående statliga utredningen SamRob antagligen leda till att K2 kommer ändras ytterligare och harmoniseras fullständigt med beskattningen. Då K2 fortfarande är frivilligt och inte i sin slutgiltiga version tvekar företagen och väntar tills alla utredningar är klara eftersom företagen troligen får ökade kostnader om företagen väljer att tillämpa K2 redan nu. Den negativa aspekten med K2 enligt Conny är att den fjärrmar sig från redovisningsteorin. Förenklingar i form av till exempel schablonregler har fått en överordnad betydelse i K2s regelbaserade normgivning istället för det som skulle ha varit rätt enligt redovisningsteori.

Dock kan detta anses ge en positiv effekt för de mindre företagen då K2 gör det enklare för företagen genom att begränsa bedömningar och redovisningsalternativ. Det är inte nödvändigt att vara en redovisningsexpert för att upprätta årsredovisningen. Dessutom har mindre företag inte samma förutsättningar som stora företag där kunskapen för att hantera svåra redovisningsfrågor finns. Vidare anser Conny Lysér, även om det är svårt att göra ett uttalande om den framtida utvecklingen, att det skulle vara fördelaktigt med regler som leder till att mindre företags årsredovisning också är underlag för dess deklaration och således dess beskattning. Vilket i sådana fall skulle innebära större besparingar för mindre företag eftersom de då slipper dubbelt arbete.

4.2 Presentation undersökningsobjekt

Bok & Bibliotek i Norden AB (Företag A) – anordnar kurser, konferenser, utställningar och annan liknande verksamhet exempelvis Bok & Biblioteksmässan. Företaget har haft ett stigande positivt resultat de senaste fem åren och soliditeten är också hög, 2007 var den 73 procent. Bok & Bibliotek i Norden AB är dotterbolag och ingår i den största ägarens, Svenska Mässan Stiftelse, koncern.

Elektra Elteknik i Göteborg AB (Företag B) – bedriver entreprenad och serviceverksamhet inom starkströmsområdet samt verkstadsproduktion av styr- och reglerutrustningar. Resultatet de senaste fem åren har varit positivt, soliditeten är 2,6 procent. Företaget är dotterbolag till Bergendahls El Gruppen AB.

Idrottens digital print i Göteborg AB (Företag C) – sysslar med tryckeriverksamhet. Resultatet de senaste två åren har varit positivt och soliditeten var 67 procent 2007. Företagets största ägare är Vikom Väst AB med 95 procent.

LT Elektroniklaboratorium AB (Företag D) – kunskapsföretag som bedriver utveckling, försäljning av datasystem och programapplikationer. Därutöver bedriver företaget konsultverksamhet av produktionssystem och affärssystem. Företaget har de senaste fem åren haft positiva resultat och hade 2007 en hög soliditet med 70,8 procent liksom tidigare år. LT Elektroniklaboratorium ägs till 100 procent av vd:n tillika styrelsens ordförande.

Anonymt (Företag E) – verkar som konsulter och utvecklingspartner avseende elektronik och programvara för datoriserade styrenheter till fordonsindustrin och annan industri med liknande teknikbehov. Det senaste fem åren har företaget haft ett positivt resultat och soliditeten har legat kring 60 procent, 2007 var den 64,6 procent. Företaget är dotterbolag i en större koncern.

4.3 Mindre företags syn på redovisning

Svaren från företagen visar att fyra av fem känner till att BFN gett ut ett nytt allmänt råd samt att syftet var att minska den administrativa bördan för mindre företag. Företagens ställningstagande till K2 har inte efterfrågats då man inte kan förvänta sig att de är i detalj insatta i de nyliken utgivna reglerna.

Företagen ser olika på nyttan med redovisning och speciellt årsredovisning. Företag A har ingen användning av årsredovisning som underlag för att fatta beslut eller vid utvärdering av verksamhet. Inte heller Företag C och E använder årsredovisningen för internt bruk. Företag B och D däremot använder årsredovisningen för intern kontroll och styrning. Även om

årsredovisningen inte varit lagstadgad skulle tre av fem ha upprättat den. Enligt Företag D behövs årsredovisningen för att få överblick och kontroll över verksamheten. Emellertid skulle Företag C antagligen inte upprätta årsredovisningen om den inte hade varit obligatorisk men samtidigt poängterar de att ”på något vis måste man ju veta hur företaget går”. Företag E skulle inte upprätta årsredovisning i den form som den ser ut nu.

Gemensamt för fyra av fem företag är att deras främsta intressenter av rapportering är ledningsgruppen/styrelsen. Därutöver angav Företag A aktieägare, journalister och andra som är intresserade av företagets verksamhet. Endast Företag B har banken som främsta intressent förutom de interna. Företag E har även kunder, konkurrenter och leverantörer, som bland annat vill se dess lönsamhet, som sina intressenter. Dessutom tror Företag E att den som funderar på att söka arbete kan vara intresserade av årsredovisningen.

Fyra av fem företag som svarade är eniga när det gäller svar om nuvarande regler för mindre företag. Ingen av dem upplever ”direkt” några komplikationer eller svårigheter när det gäller upprättandet av årsredovisning enligt de nuvarande regelverken. Inte heller några förenklingar efterfrågas av dem. Företag C anger att de ”har inte tänkt på detta”. Ett företag (E) tycker att det är en del arbete med att ta fram siffror för sjukfrånvaro, leasingkostnader etc. och på just det området efterfrågas förenklingar, de skulle gärna slippa upplysa om bland annat leasingkostnaderna när de inte är så stora.

4.4 Övergångsregler vid tillämpning av K2

Vissa poster i balansräkningen i årsredovisningen för 2007 som blir ingående värden för år 2008 måste justeras om de inte överensstämmer med K2:s föreskrifter. Vid granskning av samtliga poster i objektens balansräkning mot K2-reglerna har det konstaterats att fyra (A, B, D, E) av fem företag inte behöver göra några korrigeringar av ingående balans 2008. Orsaken är att dessa företag inte har några poster som måste justeras i balansräkningen. Inga egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar, uppskjuten skatteskuld- eller fordran, finansiell leasing, värde på uppskrivna anläggningstillgångar än byggnad och mark och finansiella instrument värderade till verkligt värde finns redovisade i företagens årsredovisningar för 2007.

Endast Företag C:s ingående balans för 2008 kräver justeringar enligt K2-regler. I företagets årsredovisning 2007 under ”immateriella anläggningstillgångar” redovisas posten ”balanserade kostnader” vilken utgör cirka 8,7 procent² av balansomslutning och ca 13 procent³ av eget kapital. Ekonomiansvarig på företaget förtydligade att det är ”egenupparbetad tillgång” och inte förvärvad. Om tillämpning av K2-regler vid bokslutet 2008 sker måste återföring av egenupparbetade immateriella tillgångar göras. Detta görs mot eget kapital vilket innebär minskade ingående värden för eget kapital med 13 procent och balansomslutning med 8,7 procent. Inga resultatmässiga justeringar sker utan företaget ska göra korrigeringar på motsvarande belopp som skattemässiga justeringar i inkomstdeklarationen.

Värden på andra tillgångar, för samtliga undersökningsobjekt, såsom materiella anläggningstillgångar, varulager samt skulder och som anskaffades innan 1 januari, 2008 ska inte korrigeras så länge respektive poster finns i balansräkningen. Företagen ska börja

² 1871679/21532908=0,0869

³ 1871679/14443813=0,1295

tillämpa värdering enligt K2 på tillgångar och skulder anskaffade efter 1 januari, 2008 och eventuella omvärderingseffekter redovisas via resultaträkningen.

De undersökta företagen ska lämna jämförelsetal till resultat- och balansräkning till höger om årets beloppsuppgifter när K2 tillämpas. Då inga korrigeringar behövs för fyra av de fem företagen om K2 tillämpas på bokslut 2008, överensstämmer jämförelsetalen med utgående värden för år 2007. Företag C, där korrigeringar av immateriella tillgångar ska göras, kan välja att antingen lämna justerade jämförelsetal enligt K2 eller att inte lämna några jämförelsetal alls utan istället bifoga en bilaga med föregående års årsredovisning.

4.5 Förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen hos undersökta företag varierar innehålls- och längdmässigt dessutom finns det ingen enhetlig struktur för hur informationen presenteras. Längst förvaltningsberättelse på ett flertal sidor har Företag A, för de andra företagen är den betydligt kortare.

I förvaltningsberättelsen ska företagen följaktligen återge verksamheten allmänt och informera om andra väsentliga uppgifter. De undersökta företagen skriver alla något allmänt om verksamheten men hur mycket varierar. Företag B och C förklarar verksamheten i en mening, Företag D och E i varsitt stycke och företag A på flera sidor dock ställer K2 inga speciella krav på omfattningen. Alla företagen tar upp ägarförhållanden, och de som haft väsentliga händelser (B, E) under räkenskapsåret tar upp detta men väldigt kortfattat. Några väsentliga händelser efter räkenskapsåret har dock inte presenterats. Två av de undersökta företagen (D, E) driver utvecklingsarbete emellertid finns ingen upplysning om detta i balansräkningen. Det finns inte heller någon upplysning om företagets miljöpåverkan. Om K2 tillämpas ska företagen ta hänsyn till dessa punkter om de är relevanta för dem. Företag A, B, C och E är alla dotterbolag och ingår i koncern. Samtliga nämnda företag upplyser om sina ägarförhållanden. Information som enligt K2 ska finnas om moderföretaget saknas. Detta gäller moderföretagets organisationsnummer för Företag C och moderföretagets säte i tilläggsupplysningarna för Företag A, B, C och E.

När det gäller flerårsöversikter skiljer presentationen sig åt mellan företagen. Företag C har ingen flerårsöversikt vilket ekonomiansvarig på företaget har klarlagt var ett omedvetet val. Om ett tillämnande av K2 sker måste Företag C införa en redogörelse för nettoomsättning, resultat efter finansiella poster och soliditet för räkenskapsåret och de tre föregående åren. Övriga företag redovisar en tabell med flertalet nyckeltal över en femårsperiod där K2:s krav på nettoomsättning och soliditet uppfylls. I ett fall, Företag D, finns en 40-procentig⁴ variation på nettoomsättningen mellan 2006 och 2007, denna stora förändring kräver K2 förklaring till. Bland dessa fyra företag finns en variation när det gäller presentationen av resultatmätt. Företag D och E redovisar resultat efter finansiella poster, vilket är K2:s krav. Företag A redovisar posten årets resultat och Företag B visar rörelseresultatet. Dessa måste justera måttet till resultat efter finansiella poster om man ska tillämpa K2.

Vid tillämnande av K2 ska även en resultatdisposition lämnas i förvaltningsberättelsen. Studiens företag har alla med en resultatdisposition i årsredovisningen för 2007. Den har dock olika rubriker och kallas för vinstdisposition, förslag till disposition av årets resultat och balanserade resultat, förslag till disposition beträffande bolagets vinst och förslag till

⁴ (37231186-22096619)/ 37231186= 0,406

vinstdisposition. Det krävs således endast en justering av rubriken till resultatdisposition om K2 följs. Om dessa företag börjar tillämpa K2 finns inga ytterligare krav när det gäller innehåll eller mängd av information om verksamhet. Däremot ska alla företag använda de uppställningsformer och rubriker för förvaltningsberättelsen som presenteras i K2. Det är tillåtet att utesluta en rubrik om den inte är relevant för företaget.

4.6 Resultaträkning

Alla undersökningsobjekt upprättade i årsredovisningen 2007 resultaträkningen enligt den kostnadslagsindelade uppställningsformen. De har alla samma utformning när det gäller uppställningsformen, vilket till stor del överensstämmer med ÅRL:s, små variationer av rubriker och placeringar av poster förekommer. Fyra företag (B,C,D,E) använder rubriken ”*Resultat från finansiella investeringar*” medan Företag A använder sig av rubriken ”*Resultat från finansiella poster*”. Denna rubrik ska vid en tillämpning av K2 benämnas ”Finansiella poster”.

Företag D använder benämningen ”Avskrivningar och nedskrivningar av materiella tillgångar” posten innehåller emellertid endast avskrivningar. Vid en övergång till K2 får inte rubriker, underrubriker samt summeringsrader avvika från K2:s bestämda form. Det är dock tillåtet att ta bort en post om det inte finns något att redovisa eller att anpassa benämningen på en post så att det bättre beskriver innehållet. Företag D kan därför benämna ovan nämnda post enbart ”Avskrivningar av materiella tillgångar” eftersom den bara innehåller avskrivningar.

4.6.1 Intäktsredovisning

Studiens objekt följer alla ÅRL och BFNAR när det gäller redovisning av intäkter. Företag D anger att intäkter redovisas till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Företag A tydliggör att intäkter redovisas enligt BFNAR 2003:3, Företag B specificerar även punkt 20a för redovisning av försäljning av varor vilken innebär att intäkt redovisas när företaget har överfört väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande till köparen. Dessutom hämtar Företag B vägledning i RR10 vid redovisning av entreprenaduppdrag. Företag B använder huvudregeln (successiv vinstavräkning) vid redovisning av inkomster och utgifter hänförliga till uppdrag. Från detta perspektiv innebär en övergång till K2-regelverket inga förändringar eftersom K2:s intäktsredovisning i princip följer nuvarande BFNAR 2003:3 som tillåter både huvud- och alternativregel vid redovisning av entreprenaduppdrag.

Årsredovisningarna för 2007 och svar från företagen visar att K2:s förenklingsregel, periodisering av små inkomster som understiger 5 tkr, endast kan vara relevant för företag B som uppger att cirka 5 procent av periodiserade inkomster understiger detta belopp. Företaget behöver inte periodisera dessa om företaget väljer att tillämpa nya regler. Övriga företag har haft 0 kr i totalt belopp för intäkter som var för sig understiger 5 tkr år 2007.

4.6.2 Kostnadsredovisning

K2:s periodiseringsförenkling för utgifter understigande 5 tkr och årligåterkommande utgifter är relevanta för alla undersökta företag. Företag A:s sammanlagda kostnader 2007 som

understiger 5 tkr var 1 procent⁵ av det totala periodiserade beloppet. Företag D:s respektive periodiserade kostnader var 3 procent⁶ och Företag E:s var 1 procent⁷. Företag B och C hade inga. När det gäller redovisning av återkommande utgifter har Företag A posten ”upplupna kostnader och förutbetalda intäkter” som består av ”upplupna personalkostnader” och ”övriga” vilket enligt företagets svar endast består utav årligen återkommande utgifter. Företag D:s respektive kostnader utgör 8,6 procent⁸ av det totala periodiserade beloppet. Företag B har cirka 10 procent av de periodiserade kostnaderna som årligen återkommande utgifter enligt ekonomiansvarig. För Företag E är nästan samtliga periodiserade kostnader återkommande. Företag C angav att deras redovisning inte innehåller sådana poster. Om företagen väljer att gå över till K2 kommer dessa utgifter inte behöva periodiseras.

K2 ställer krav att kostnader av redovisningstjänster ska redovisas det räkenskapsåret redovisningen avser. Om företag väljer att tillämpa K2-regler ska företaget göra en reservering för de kommande tjänsterna. Företag A uppfyller K2-kraven redan 2007 det vill säga ”kostnader har reserverats (periodiserats) i 2007 års resultaträkning”. Däremot anger Företag C att de har sådana kostnader och ”dessa kostnader hamnar i princip alltid på fel år men de är ungefär lika stora varje år”. Företag D redovisade kostnader i räkenskapsår 2007 ”enligt överenskommelse med revisor”. Även Företag E tar upp redovisningskostnader för året innan året efter. Företag B:s sådana kostnader tas av moderbolaget.

4.6.3 Övrigt

Företag B och C redovisar koncernbidrag via resultaträkning under rubriken bokslutsdispositioner. Samtliga företag har varken redovisat uppskjuten skattefordran eller skuld vilket innebär att inga anpassningar behöver göras om företag väljer att tillämpa K2.

4.7 Balansräkning

Undersökta företags balansräkningar har i princip samma uppställningsform som överensstämmer med ÅRL:s. Generellt granskade balansräkningar är kortfattade. Om undersökta företag väljer att tillämpa K2 ska de följa uppställningsform representerad i K2 utan avvikelser.

4.7.1 Tillgångar

Undersökta företags materiella anläggningstillgångar består av kontorsinventarier (A), datorer och inventarier (D), maskiner och inventarier (C) samt inventarier, verktyg och installationer (B, E). Inga av dessa tillgångar är egentillverkade. Hos fyra av fem företag ingick inga indirekta kostnader vid uträkningen av tillgångens anskaffningsvärde vilket överensstämmer med K2-regler. Företag E räknar med montering och frakt av möbler i anskaffningsvärdet, vilket även tillåts i K2. Alla företag har tillämpat avskrivning på 5 år. Därutöver har Företag E använt sig av treåriga avskrivningar. I stort sett görs inga bedömningar för att bestämma nyttjandeperioden hos de undersökta företagen. Alla företagen gör en generell avskrivningsbedömning för samtliga tillgångar på 5 år oavsett nyttjandeperiod och restvärde. Företag D tillämpar femårig avskrivning efter ”råd från revisor” och företag E gör en

⁵ $8065/744867=0,0108$

⁶ $17784/605089=0,029$

⁷ $30623/2624500=0,0116$

⁸ $52323/605089=0,086$

bedömning av hur länge tillgångarna håller (3 eller 5 år). Dock har Företag C angett att flera av deras tillgångar egentligen har en längre nyttjandeperiod än 5 år. Om K2 tillämpas av undersökta företag behöver de inte byta redovisningsprincip när det gäller avskrivningar. Dock får Företag E efter att ha börjat tillämpa K2-regler kostnadsföra inventarier direkt om nyttjandeperiod inte överstiger 3 år. Detta är redan praxis hos Företag C.

Dessutom när man börjar tillämpa K2, får tillgångar anskaffade därefter vars värde understiger 10 tkr kostnadsföras direkt. Svar från företagens ekonomiansvariga upplyser att 25,4 procent av Företag D:s materiella anläggningstillgångar utgör tillgångar där anskaffningsvärdet understiger 10 tkr. För Företag B är denna siffra 17,5 procent. För Företag C och E utgör dessa 5 respektive 10 procent. Nedskrivningar eller uppskrivningar av materiella anläggningstillgångar har inte förekommit hos de undersökta företagen.

Företagen ska endast ta upp förvärvade immateriella tillgångar. Detta är aktuellt för tre av de fem undersökta företagen (C, D, E). Företag C har sedan tidigare aktiverade balanserade kostnader i balansräkning, i bokslut 2007 har inga aktiveringar skett. Denna princip följs även av företag D. Företag E:s utvecklingsarbete är finansierat med ett statligt stöd (ALMI) och de redovisar utvecklingskostnader enligt BFN R1. Utgifterna får som huvudregel inte aktiveras utan redovisas som kostnader när de uppstår.

Tre av fem företag (B, D, E) använde sig av leasing 2007, leasingutgifter har kostnadsförts under perioden de gällde. Tillämpning av K2 som förbjuder redovisning av leasing som finansiell tillgång innebär därmed inga förändringar för de undersökta företagen. Endast Företag E har kortfristiga placeringar (noterade aktier och andelar) i sin balansräkning. Posten är värderad till marknadsvärde, vilket enligt svar från företaget överstiger anskaffningsvärde. Värdeförändringen redovisas i resultaträkningen. Om K2 tillämpas, får inte Företag E värdera kortfristiga placeringar till verkligt värde. Om samma förutsättningar skulle gälla det vill säga att marknadsvärdet överstiger anskaffningsvärdet det år K2 tillämpas skall företaget ta upp posten till anskaffningsvärde.

K2:s anpassning till skattereglerna när det gäller varulager det vill säga att ta upp lägst 97 procent av lagertillgångarnas sammanlagda anskaffningsvärde har redan praktiserats hos Företag B år 2007 vilket är tillåtet. För Företag C innebär tillämpning av K2 att deras varulager som består av råvaror och förnödenheter inte behöver omvärderas om postens sammantagna värde antas ligga i intervallet plus/minus 20 procent. Övriga företag har inga varulager.

4.7.2 Skulder

Undersökta företag värderar sina skulder till nominellt belopp/anskaffningsvärde och fyra av fem har endast kortfristiga skulder. Företag C redovisar utöver kortfristiga skulder under rubriken långfristiga skulder ”skuld till koncernföretag”. Inget företag har tillämpat nuvärdesberäkning vid värdering av sina skulder vilket överensstämmer med kraven från K2.

Redovisning av avsättningar med informell förpliktelse har inte iakttagits hos undersökningsobjekten. Företag B har redovisat ansvarförbindelser inom linjen men dessa får inte redovisas som avsättning enligt ekonomiansvarig då de gäller särskilda entreprenadgarantier. Enligt K2 krävs det att pensionsåtaganden alltid redovisas som en avsättning (eller skuld) i balansräkningen. Hos studiens objekt finns inga pensionsåtaganden, varken i balansräkning eller inom linjen.

4.8 Tilläggsupplysningar (Noter)

I alla granskade årsredovisningars första not om redovisningsprinciper anges att de 2007 följde ÅRL och BFNAR. Företag B använder dessutom RR10 för deras entreprenaduppdrag och Företag E BFN R1 för immateriella tillgångar. Företag D och E skriver att om avvikelse från nämnda principer görs framgår detta av not. Under redovisningsprinciper uppges även vilka värderings- och omräkningsprinciper som har följts.

Om dessa företag väljer att följa K2 behöver de inte ange alla redovisningsprinciper som de följer, det är tillräckligt med att skriva att man följer K2 och då alltså huvudsakligen ÅRL. Förutom detta behöver företagen vid tillämpande av K2 inte nämna eventuella avvikelser från principer eftersom man tillämpar rådet i sin helhet och då inte får göra några sådana (gäller främst företag D och E). När det gäller avskrivningstid på anläggningstillgångar ska upplysning om detta lämnas redan i redovisningsprinciper. Av de undersökta företagen är det endast ett företag (E) som inte angett detta. Vidare bör definitionen ekonomisk livslängd ändras till nyttjandeperiod vilket gäller för företag B och C. När det gäller K2:s krav på principupplysning om man valt huvud- eller alternativregeln vid tjänste- och entreprenaduppdrag är detta endast aktuellt för Företag B och de visar redan tydligt dess valda princip.

Enligt nuvarande regler ska man upplysa om värderingsprinciper för fler poster än de enligt K2, vilket också görs av studiens företag men små brister har upptäckts och sättet på vilket informationen presenteras saknar struktur. Bland annat saknar Företag C, D och E redogörelse för hur inkomstskatter värderas. Dessutom saknar C och E redogörelse för intäktsredovisningens principer. Företag C har använt sig av verkligt värde vid beskrivning av hur varulagret skall värderas men detta uttryck heter numera nettoförsäljningsvärde.

För övriga tilläggsupplysningar är det speciellt en post som måste införas vid en eventuell tillämpning av K2. Det är sjukfrånvaro för företag C och F om de har haft fler än tio anställda under senaste räkenskapsåret vilket de hade 2007; 21 respektive 11 anställda

Kraven på upplysningar minskar till viss del med K2 då upplysningar utöver ÅRL:s krav inte behöver lämnas till exempel upplysning om leasingkostnader. Företag A tycker inte att detta spelar någon roll då detta ändå är upplysningar de lätt kan ta fram och företag B tycker inte minskningen av upplysningar underlättar. Företag D tycker att detta antagligen underlättar arbetet men att det inte kommer att vara väsentligt. Däremot är Företag E övertygad om att det kommer att underlätta processen vid upprättande av årsredovisning.

5 Analys

I kapitlet presenteras analysen av den empiriska undersökningen. De empiriska resultaten ställs mot den teoretiska referensramen för att kunna göra analyser av de effekter som K2 innebär för undersökta företag. Därefter presenteras en kort sammanfattning efter varje analyserat område för att ge en överblick.

5.1 Synen på redovisning

Redovisning och rapportering av något slag exempelvis årsredovisning är viktigt för alla företag. Revisorn och företagen är eniga i den här frågan. Enligt deras åsikt är årsredovisningens, eller någon annan form av rapportering, nytta att man har överblick och kontroll över verksamheten samt att det är ett bevis på ordning och reda i företaget. Det är nödvändigt att se hur det går för verksamheten. Årsredovisningen är ett viktigt beslutsunderlag för mindre företags intressenter vilka är kreditgivare, skatteverket och eventuell köpare av företaget enligt revisorn. Vidare anser revisorn att tillämpandet av K2 inte kommer att påverka årsredovisningen som underlag för företagets kreditgivare och då även leverantörer och kunder. Man kommer att anpassa sig genom att läsa på vad K2 innebär. Även den skattemässiga effekten för företag kommer sannolikt inte att vara väsentlig vid ett tillämpande. En övervägande del av de undersökta företagen använder årsredovisningen främst eller endast för ett internt syfte, den efterfrågas också av styrelsen och ägare. Företag B har även banken som intressent till sin årsredovisning utöver de tidigare nämnda. Endast ett företag (E) nämnde som företagets främsta intressenter kunder, leverantörer och framtida medarbetare. Skillnaden mellan företagens och revisorns svar kan bero på att revisorn uttalar sig om alla storlekar av företag inom K2-kategorin. De undersökta företagen däremot tillhör de största i kategorin, och de har en mycket tillfredställande soliditet och därmed knappast någon kapitalbrist. Företag B har dock en väldigt låg soliditet vilket kan förklara varför de som enda företag har angivit banken som dess intressant. När det gäller skatteverket som intressant har denna inte angetts av företagen. Detta kan bero på att företagen inte direkt tänker på att årsredovisningen med vissa justeringar ligger till grund för skattedeklarationen.

Revisorn anser att kostnaderna med att enligt nuvarande regler ta fram årsredovisning är högre i förhållande till omsättningen hos mindre företag än hos stora. Anledningen är brist på kompetens och resurser som gör det omöjligt att vara uppdaterad på alla olika redovisningsregler som finns idag. De största kostnaderna förknippade med årsredovisningen är framtagning av tilläggsupplysningar som är omfattande och tidskrävande och därmed ett vanligt område där det förekommer att mindre företag avviker att följa nuvarande regelverk fullt ut. Emellertid svarade de flesta (fyra av fem) företag att de inte upplever några direkta svårigheter eller komplikationer när det gäller nuvarande regelverk och inga förenklingar efterfrågas. Orsaken kan bero på att man har utarbetat rutiner som man följer utan att fundera på det som ett av företagen kommenterat eller att företagen redan tillämpar ”förenklade regler”. Ett företag (E) hade en motsatt åsikt och poängterade just upplysningsområdet som en önskvärd förenkling vilket överensstämmer med revisorns syn. Att åsikterna mellan företagen skiljer sig beror troligen på att Företag E:s årsredovisning efterfrågas av externa intressenter som inte har möjlighet att få information via interna kanaler. Därför behöver de lämna utförligare information i sin årsredovisning för att tillfredsställa användarnas behov. Därutöver har företaget fler poster som kräver upplysning än övriga företag vilket gör det dyrare för företaget att framställa en utförlig årsredovisning. Därför är det fördelaktigt för företaget att tillämpa K2 som kräver mindre upplysningsarbete vilket istället innebär att dess intressenter måste sätta sig in i vad redovisning enligt K2 innebär.

Revisorn är positiv till det nya regelverket, dock är konsekvenser om företag väljer att följa K2 svåra att ännu uttala sig om. Generellt kommer årsredovisningen att bli tunnare på grund av minskade upplysningskrav tycker respondenten. Dessutom kommer K2:s syfte att begränsa bedömningar och redovisningsalternativ att underlätta redovisningsarbetet för mindre företag där kunskap att hantera svåra redovisningsfrågor är mindre jämfört med stora företag. En av de stora fördelarna med K2 är försöket att harmonisera redovisning och beskattning. Därmed kommer företagets administrativa kostnader att minska. Trots det om K2 tillämpas nu kan företagen få ökade kostnader i samband med att det nya regelverket kommer att ändras innan det blir lagstadgat anser revisorn. Dessutom ett av det största argumentet som säger emot K2 enligt revisorn är att den fjärrar sig från redovisningsteorin. Förenklad redovisning är inte alltid redovisningsteoretisk.

Sammanfattning: Tolkning av revisorns och företagens svar visar att redovisning/årsredovisningen är en nödvändig informationskälla för både en intern och extern användning. Samtidigt ska kostnaden för att ta fram årsredovisningen ställas i relation till dess nytta. Det har poängterats att det mest kostsamma området vid upprättande av årsredovisningar är framtagning av tilläggsupplysningar. Ett samband har iakttagits; de som endast har interna användare efterfrågar inga förenklingar medan de som har flera externa intressenter efterfrågar förenklingar när det gäller upplysningar. Revisorns syn är att K2 inte kommer leda till väsentliga skillnader jämfört med hur företaget redovisar nu. Emellertid kommer det att leda till kostnadsbesparingar på grund av de minskade upplysningskraven och harmonisering av redovisning med beskattning.

5.2 Övergångsregler

När företagen väljer att gå till K2-regler är det vid övergången som särskilda problem kan uppstå främst av den orsaken att vissa möjligheter som följer av ÅRL inte får tillämpas. Dock är detta inte fallet när det gäller undersökta företag. De flesta företagen (fyra av fem) behöver inte göra några korrigeringar av ingående balanser. Företagen har 2007 inte redovisat eller värderat poster i balansräkningen som inte överensstämmer med K2:s krav.

Ett företag ska rensa balansräkningen från egenupparbetad immateriell tillgång. Effekten av detta på företagets balansräkning det vill säga eget kapital och balansomslutning kommer endast få en marginell förändring och ingen påverkan på det bokföringsmässiga resultatet sker. Däremot ger detta en skatteeffekt; företaget får avdrag vid beskattningen för hela beloppet som tas bort från balansräkningen vilket innebär en minskad skattekostnad för det året justeringar avser istället för mindre avdrag i form av avskrivningar som är av mindre belopp varje år under avskrivningsperioden. Ur ett redovisningsteoretiskt perspektiv är effekten av denna begränsning att tillgångar som eventuellt har väsentlig betydelse för företagets framtida verksamhet inte avspeglas i årsredovisningen, vilket ger en skev bild av verksamheten.

Det kommer inte att leda till några problem eller tidskrävande uppgifter när det gäller krav på jämförelsetal. Eftersom inga justeringar behövs för fyra av de fem företagen räcker det att ange utgående värden för 2007 som jämförelsetal. För företag C där justeringar krävs, lämnar K2 alternativ som är enkla att följa vilket gör att det inte kräver mycket tid och resurser att börja tillämpa K2.

Sammanfattning: Granskning av övergångsproblematiken för undersökta företag visade att det inte skulle innebära några svårigheter eller ökade kostnader för de flesta undersökta företag att gå över till det nya regelverket eftersom de inte innehar några poster som kräver justeringar enligt K2. Det företag som måste göra justeringar kommer inte få några väsentliga skillnader på redovisade siffror men den verkliga bilden av verksamhetens ställning försämras något. Dock kan betydelsen av detta diskuteras utifrån vilken användning man har av denna information.

5.3 Förvaltningsberättelsen

De undersökta företagens förvaltningsberättelser varierar både längd och innehållsmässigt men uppfyller redan nu till stor del K2:s krav. Återgivning om verksamheten sker enligt anvisningar om än kort i vissa företags fall vilket gör det svårt för externa intressenter att få en bra förståelse om företaget baserad på endast denna information. De kortfattade företagsbeskrivningarna kan förklaras med att dess användare av årsredovisningen redan är insatta i företagets verksamhet och därmed har företagen ingen nytta av att presentera utförligare information. Dessutom driver två av de undersökta företagen utvecklingsarbete men ingen utförlig information om dess utgifter finns. Orsaken är troligen att dessa utgifter inte uppgår till mer än 30 procent av rörelsekostnaderna vilket är kravet för att man ska upplysa om denna del av verksamheten. Med det skulle ha kunnat vara relevant att upplysa om detta ändå i de fall intressentkretsen består av kunder och leverantörer för att skapa förutsättningar till samarbete. Dock kan en sådan upplysning vara till nackdel med avseende på konkurrenter.

De undersökta företagen skiljer sig åt kring flerårsöversikten. Fyra av de granskade företagen lämnar femårig översikt innehållande fler än K2:s efterfrågade uppgifter. Enligt K2 är detta tillåtet men företagen bör ställa sig frågan om vad detta tillför intressenterna. Två företag måste ändra sin redovisning av resultatet, som nu lämnar uppgift om årets resultat och rörelseresultat men enligt K2 ska det vara resultat efter finansiella poster. K2:s resultatpost visar ett resultat innan företagets skatt och bokslutsdispositioner vilket ger en mer rättvisande översikt av företagets prestation under året. Framtagning av rätt nyckeltal skulle inte innebära några svårigheter för relevanta företag. K2 kräver också en förklaring om nettoomsättningen har varierat mer än 30 procent mellan åren vilket blir aktuellt att börja uppge för ett företag. Ett företag lämnar inte någon flerårsöversikt orsaken är ett omedvetet val och för att uppgiften sker i löpande text. Vid tillämpning av K2 måste de införa detta krav i sina årsredovisningar men detta torde inte ta mycket tid och resurser i anspråk. Detta skulle öka kvaliteten på deras årsredovisning och underlätta för företagets intressenter att få överblick av företagets utveckling under åren och därefter ta ställning.

När det gäller K2:s krav för resultatdisposition har alla studiens företag med en sådan i årsredovisningen för 2007. Dock skiljer sig rubrikerna åt och ska således korrigeras så de stämmer med K2 men detta är en ytterst liten tids- och resurskrävande åtgärd. Det saknas även tillräcklig information för de dotterföretag som ska lämna information om moderföretag. Men de uppgifter som saknas är små detaljer och gäller enbart organisationsnummer och företagets placeringsort. Dock kan många små brister tillsammans minska rapportens tillförlitlighet men väsentligheten av dessa informationsbrister för företagets intressenter kan diskuteras utifrån behovet av att känna till denna typ av information.

Sammanfattning: Vid en tillämpning av K2 är det smådetaljer som behöver åtgärdas i företagets förvaltningsberättelse i jämförelse med hur företagen presenterar nu. Den största

åtgärden blir att återge en korrekt flerårsöversikt. Dock skulle ingen av de insatser som krävs för att ge en korrekt förvaltningsberättelse enligt K2 ta mycket tid och resurser i anspråk. Åtgärderna enligt K2 ger en ökad kvalitet på årsredovisningen och en bättre översikt av företaget.

5.4 Resultaträkning

Eftersom alla undersökta företag har kostnadsslagsindelad resultaträkning kommer det inte vara några uppoffringar från företagets sida när det gäller att uppfylla K2-kraven för uppställningsform. Att justera benämningar på vissa poster skulle inte kräva mycket arbete eller tid.

K2 innebär inte heller några skillnader för intäktsredovisningen hos de undersökta företagen eftersom det inte finns några direkta förändringar när det gäller intäktsredovisningens förutsättningar i det nya regelverket. Det finns heller inga förenklingar när det gäller redovisning av entreprenaduppdrag vilket skulle ha varit aktuellt för ett av de undersökta företagen. Däremot finns tydliga anvisningar angivna i rådet om hur tjänste- och entreprenadarbete ska värderas enligt huvud- och alternativregeln när de redovisas vilket kan underlätta redovisningsarbetet väsentligt eftersom man slipper göra egna bedömningar.

Om man antar att företagets förutsättningar för inkomster är lika som föregående år, skulle K2:s förenkling om periodisering av små inkomster inte påverka arbetsinsatsen eller värden för fyra av fem företag. Detta kan tyda på att företagets inkomster generellt är av större belopp vilket beror på verksamhetens karaktär. Däremot skulle företag B:s arbete med periodisering av inkomster underlättas till viss del eftersom företaget inte behöver hantera små belopp som utgör fem procent av totala periodiserade poster. Värdemässigt små poster saknar oftast betydelse och att redovisa dessa transaktioner för sig ökar inte nyttan för intressenterna.

När det gäller periodisering av utgifter understigande 5 tkr utgör detta endast en liten andel eller inget alls (0-3%) av de totala periodiserade posterna. Detta innebär inga väsentliga skillnader för resultat- och balansomslutning gentemot nuvarande regelverk. Däremot skulle K2:s förenklingsregler om periodisering av återkommande utgifter för de flesta undersökta företagen innebära att antalet periodiserade poster skulle minska väsentligt eller inte återfinnas alls i balansräkningen (8,6 - 100%). Det skulle leda till tidsbesparing och därmed kostnadsbesparing för de undersökta företagen eftersom företaget skulle slippa att ta hänsyn till utgifter som återkommer varje år även om en eventuell utgiftshöjning skulle påverka resultatet men det är oftast enbart marginellt. Man måste vara medveten om att jämförbarheten mellan året då företagen väljer att tillämpa dessa förenklingsregler och föregående år försvagas. Det är dock valfritt att tillämpa förenklingsreglerna, företagen får tillämpa grundprincipen om de vill ha en mer rättvisande bild.

Alla undersökta företag har redovisningsutgifter för redovisningstjänster som avser föregående år. Det är endast ett företag av fem som gör reserveringar för sådana kostnader i rätt räkenskapsår vilket krävs enligt K2. Om företagen går över till K2:s regler måste anpassning ske till att ta kostnaden det räkenskapsår redovisningstjänsterna avser, det vill säga matchningsprincipen följs vilket återspeglar företagets verkliga prestation på ett bättre sätt. Ett företag som angett att kostnader av denna typ är av samma storlek varje år kan välja att tillämpa förenklingsregeln om periodisering av återkommande utgifter.

Undersökta företag (två av fem) som har lämnat koncernbidrag, har redovisat detta via resultaträkningen även om nuvarande redovisningsregler säger att koncernbidrag ska regleras i balansräkningen. Ett företag anger förklaring till detta – äldre praxis. Om K2 tillämpas behöver företagen inte ändra redovisningssätt. Redovisning av koncernbidrag i resultaträkning ger en tydligare bild av transaktionen och vad som egentligen ska beskattas.

Sammanfattning: För de undersökta företagen kommer, i princip, tillämpning av K2-regler när det gäller redovisning av intäkter och kostnader inte att medföra några skillnader jämfört med hur företagen redovisar idag. Analysen visar att K2:s förenklingsregler avseende periodiseringar skulle medföra minskat arbete och tidsåtagande för företagen. Dock är det alltid tillåtet för företag att fortsätta tillämpa grundprincipen om man vill ha en mer rättvisande bild. För företagen som väljer att redovisa enligt K2:s förenklingsregler kommer jämförbarheten mellan resultatet det räkenskapsåret och föregående år påverkas men därefter blir det inga skillnader. Det har konstaterats att på områden i resultaträkningen såsom redovisning av koncernbidrag, där det skulle ha varit skillnader mellan nuvarande regelverk och K2, överensstämmer företagens sätt att redovisa med K2:s krav.

5.5 Balansräkning

Undersökta företags uppställningsform för balansräkning har tillfredställande struktur enligt K2:s föreskrifter. Dock ska små justeringar göras när det gäller benämningar av vissa poster samt rensa rubriker som inte har några värden vilket är lätt att åtgärda. Undersökta företags balansräkningar är ganska kortfattade, det kan vara av två anledningar; antingen har företagen ingenting att redovisa under de andra rubrikerna eller så har vissa poster slagits ihop. I det senare fallet ska företag vara uppmärksamma om K2 tillämpas eftersom inga sammanslagningar får göras.

Granskning av redovisning och värdering av materiella anläggningstillgångar visade sig till största del överensstämma med K2. Företagen skriver generellt av materiella anläggningstillgångar på 5 år oavsett nyttjandeperiod och ingen hänsyn till restvärde tas. Endast ett företag använder utöver 5-åriga avskrivningar även 3-åriga avskrivningar, vilket företaget inte behöver göra i framtiden om K2 tillämpas. Företagens materiella anläggningstillgångar vars nyttjandeperiod inte överstiger 3 år kostnadsförs direkt liksom tillgångar vars anskaffningsvärde understiger 10 tkr. Tillämpning av den här regeln får konsekvenser på resultaträkningen; företaget får tidigarelägga kostnad för anskaffning av tillgången och därmed får avdrag vid beskattning ske tidigare. Effekten av detta avspeglas även i balansräkningen, tillgångar som eventuellt är viktiga för företagets verksamhet ska inte finnas i balansräkningen och därmed återges inte företagets verkliga ekonomiska ställning.

En av K2:s största begränsningar för balansräkningen är att egenupparbetade immateriella tillgångar inte får aktiveras men detta påverkar inte granskade företag om förutsättningar är oförändrade. Ingen aktivering av utgifter för eget utvecklingsarbete har återfunnits i företagens årsredovisningar. Emellertid driver två av fem undersökta företag utvecklingsarbete för sina produkter vilket medför utvecklingskostnader som de i nuläget väljer att kostnadsföra direkt. Samtidigt kan man konstatera att företagen har haft positiva resultat med stora marginaler. Vid en eventuell övergång till K2 kommer dessa företag att mista möjligheten att vid behov kunna aktivera dessa kostnader till exempel när det går dåligt för företaget. Dessutom har utvecklingsarbete ofta stor betydelse för företagets framtida inkomster, vilket aktivering av utgifter för utvecklingsarbete som tillgång i så fall skulle ge en mera rättvisande bild av företagets verksamhet.

De undersökta företagens finansiella anläggningstillgångar består av andelar/fordran i koncernföretag och/eller intressföretag vilka värderas till anskaffningsvärde. Detta uppfyller kraven i K2 och kommer därmed inte medföra någon effekt på balans- eller resultaträkning om K2 börja tillämpas. Det har heller inte konstaterats någon tendens hos undersökta företag att redovisa leasingutgifter som finansiella anläggningstillgångar och därmed blir det inga förändringar för företagen. Däremot för det företag som innehar kortsiktiga placeringar och värderar de till marknadsvärde skulle en tillämpning av K2 medföra vissa skillnader. Företagen ska värdera enligt lägsta värdets princip, samma princip gäller för värdering av varulager, vilken redan följs av undersökta företag. K2:s värderingsregler bestäms främst från försiktighetsprincipen, vilket kan ge en missvisande bild av företags ekonomiska ställning dock med hänsyn till årsredovisningens användning skulle inte detta spela någon större roll eftersom mindre företag brukar använda även andra underlag utöver årsredovisningen. Detta ger mer uppdaterade information och bättre överblick vilket utgör ett bättre underlag för beslut.

När det gäller skuldsidan skulle inga väsentliga förändringar ske om K2 tillämpas. Detta beror på att företagen tillämpar regler som överensstämmer med K2:s föreskrifter eller saknar de poster som skulle inneburet skillnader.

Sammanfattning: Analysen visar att sättet som de undersökta företagen redovisar och värderar poster i balansräkningen till största delen överensstämmer med regler i K2 och därmed skulle en övergång till det nya regelverket inte medföra några svårigheter. Dock skulle en tillämpning av K2 innebära att företagen går miste om möjligheten att använda de valmöjligheter som finns enligt nuvarande regelverk. I analysen av undersökta företags balansräkningar har vi fått bekräftelse på revisorns syn; att mindre företag oftast väljer att redovisa efter den lösningen som skatterätten ger för att senare slippa korrigera redovisningen till ett korrekt beskattningsunderlag även om det inte är korrekt ur ett redovisningsteoretiskt perspektiv. Detta gäller framförallt avskrivningstid för samtliga materiella tillgångar. Förenklingar när det gäller nya gränser för belopp och avskrivningstid kommer att medföra skattemässiga effekter, avdrag för skatt tidigare läggs samt underlättar arbete genom att företag slipper hantera dessa poster i balansräkningen trots att den rättvisande bilden av företagets ekonomiska ställning minskas. Emellertid är detta inte väsentligt med tanke på intressenters användning av årsredovisning. Dessutom har det konstaterats att det inte är en vanlig företeelse att mindre företag tillämpar nedskrivningar och/eller uppskrivningar, redovisar finansiell leasing, uppskjuten skatt eller värderar finansiella anläggningstillgångar till verkligt värde. Vilket kan förklaras med att mindre företag inte har någon komplicerad verksamhet och att det inte finns behov av sådan information hos den kretsen av intressenter som företagen har.

5.6 Tilläggsupplysningar

K2 kommer vid en tillämpning innebära att företagens upplysningsböda minskar vilket framförallt underlättar arbetet för företagen och därmed kostnaderna. Dock ställer det högre krav på en extern läsare. Det är främst kraven på att ange vilka allmänna principer samt värderingsprinciper man valt som minskar. Det räcker med att uppge att man följer K2, företagen behöver inte ange vilka olika principer företaget har tillämpat utan läsaren förväntas veta vad K2 innebär. Att upplysningskraven minskar är dock inget som spelar någon stor roll för majoriteten av de tillfrågade företagen eftersom de anser att det inte är något problematiskt att ta fram dessa upplysningar. Svaret kan bero på att företagen inte har någon komplicerad

redovisning att lämna upplysningar om eller att upplysningskraven i nuvarande regelverk inte har uppfyllts fullt ut på grund av dess omfattning.

Två poster det enligt K2 måste lämnas upplysning omg är information om avskrivningar och huruvida huvud- eller alternativregeln tillämpas på tjänste- och entreprenaduppdrag. Majoriteten av de undersökta företagen upplyser redan på ett giltigt K2-sätt när det gäller avskrivningar. Endast ett företag av de undersökta har tjänste- och entreprenaduppdrag och de upplyser redan på det sättet som överensstämmer med K2. Enligt revisorn är kraven på tilläggsupplysningar ett kostsamt och tidskrävande område vilket medför att det är ett vanligt område där det förekommer att mindre företag avviker att helt följa nuvarande regelverk. Vid en granskning av företagets årsredovisning kunde detta påstående stärkas då vissa avvikelser upptäcktes. Bland annat saknades det redogörelse för inkomstskatter och intäktsredovisningens värderingsprinciper. Även uttryck benämns felaktigt såsom verkligt värde som numera heter nettoförsäljningsvärde när det gäller varulager dessutom bör definitionen ekonomisk livslängd bör ändras till nyttjandeperiod när det gäller avskrivningar. Därutöver saknas posten sjukfrånvaro för ett företag vilket måste införas vid tillämpande av K2 eftersom de har fler än tio anställda. Orsaken till dessa brister kan vara nuvarande regelverks omfattning och företagets knappa resurser men även att årsredovisningen har en liten krets av intressenter. Det är så mycket detaljer att upplysa om att det är lätt att missa någon del. Förutom detta, eftersom K2 har benämningar på rubriker och poster som man inte får avvika ifrån och tydliga regler och punkter för vad man ska ha med och inte ha med i noterna kommer troligtvis årsredovisningar enligt K2 innehålla färre brister.

Sammanfattning: Företagens tilläggsupplysningar kommer att minska och läsaren av årsredovisningen förväntas veta vilka principer som gäller för K2-företag. Detta kan tolkas som en nackdel för läsaren, men de flesta användarna av årsredovisningar som mindre företag har kan lätt få tillgång till utförlig information om sådant krävs på annat sätt. K2 kommer att underlätta för företagen och minska de administrativa kostnaderna att skapa tilläggsupplysningar då rådet innehåller tydliga regler och krav för hur man ska göra. K2:s föreskrifter när det gäller tilläggsupplysningar medför även att risken att någonting utelämnas att ge upplysning om minimeras och jämförbarhet mellan företagen ökar.

5.7 Sammanställning av analyserade skillnader K2 medför gentemot nuvarande regelverk hos undersökta företag

Tabellen visar överskådligt skillnader K2 skulle innebära för undersökta företag vid en tillämpning. Flertalet poster där det enligt den teoretiska referensramen borde vara skillnad, har de undersökta företagen saknat, därför har vi inte uttalat oss om dess påverkan. Till stor del överensstämmer företags sätt att redovisa och värdera poster med K2- regler vilket alla X/x visar. Därmed skulle en tillämpning av K2 inte medföra några väsentliga skillnader (Y/y). De justeringar som krävs är framförallt i textdelen i årsredovisningar; förvaltningsberättelse och tilläggsupplysningar där K2 inför entydiga regler och strukturer. Införandet av K2:s periodiseringsförenklingar skulle innebära skillnad men det är inte underligt eftersom detta är en möjlighet som inte har motsvarighet i nuvarande regler. Från tabellen kan även avläsas att K2:s anpassning till skatteregeln, möjligheten att kostnadsföra tillgångar vars anskaffningsvärde understiger 10 tkr, skulle få betydande effekt för flera företag.

Redovisnings- område	Förvaltningsberättelsen					Resultaträkning						Balansräkning								Notor				
	uppställningsform	verksamhet	upplysningar om MB	flerårsöversikt	resultatdisposition	uppställningsform (kostnadslagsindelad)	periodisering inkomster (≤5 tkr)	periodisering utgifter (≤5 tkr)	periodisering av årligen återkommande utgifter	uppskjuten skatt	koncernbidrag	eg. upparb. immat.anl.tillg	avskrivningar	Tillg. får kostnadsföras direkt <10tkr	nedskriv. & uppskriv. av anl.tillg.	värdering av fin.anl.tillg.	leasing	värdering av varulager	kortfristiga placeringar	avsättningar	värdering av skulder	redovisningsprinciper	upplysningar till resultaträkning	upplysningar till balansräkning
Företag A	X	X	x	x	x	X	0	Y	Y	0	0	0	X	0	0	X	0	0	0	0	X	Y	x	x
Företag B	X	Y	x	x	x	X	y	0	y	0	X	0	X	Y	0	0	X	X	0	0	X	Y	x	x
Företag C	X	Y	x	Y	x	X	0	0	0	0	X	0	X	y	0	X	0	X	0	0	X	Y	y	x
Företag D	X	y	x	X	x	X	0	y	y	0	0	X	X	Y	0	X	X	0	0	0	X	Y	x	x
Företag E	X	y	x	X	x	X	0	y	Y	0	0	X	x	y	0	0	X	0	y	0	X	Y	x	x

Figur 3 Sammanställning av analyserade skillnader

- X – redovisning överensstämmer med K2
- x – oväsentliga avvikelser från K2-redovisning
- 0 – ej relevant
- Y – förändringar av väsentlig karaktär
- y – förändring av oväsentlig karaktär

6 Slutdiskussion

Kapitlet presenterar slutsatser baserad på analysen av det empiriska resultatet. Uppsatsens frågeställningar sammanfattas var för sig. Slutligen diskuteras ämnet utifrån författarnas egna reflektioner och tankar kring ämnet liksom förslag till fortsatta studier presenteras.

6.1 Slutsats

Första problemformuleringen som är av beskrivande karaktär har i detalj besvarats i kapitel 5 och därmed presenteras här sammanfattande reflektioner av K2-effekterna. Uppsatsen andra problemformulering som diskuterar om K2 redan är praxis hos mindre företag kan därefter besvaras.

Vilka effekter får K2:s regelverk på mindre företags årsredovisningar?

K2:s effekter kan uppfattas som positiva eller negativa beroende på det enskilda företags situation. Generellt kan det konstateras att den största fördelen med K2 är att alla redovisningsreglerna för mindre företag är samlade i ett och samma dokument. Ytterligare fördelar med K2 är att det är ett standardiserat regelverk som reducerar antalet bedömningar, minskar antalet alternativ i redovisningen och specificerar den exakta utformningen av årsredovisningen. K2:s regler ger tydliga instruktioner, i många fall entydiga, för hur transaktionerna skall redovisas. Dessutom har K2 en förenklad struktur på vissa textdelar i årsredovisningen för förvaltningsberättelse, redogörelse av redovisningsprinciper i tilläggsupplysningar men även för enskilda posters tilläggsupplysningar. Detta kan underlätta för företagen att uppfylla reglernas krav och minimerar riskerna att någonting utelämnas och färre regler att ta ställning till. Arbetstiden reduceras då endast information behöver refereras till ett regelverk och inte som det har noterats hos företag vilka refererar till minimum två regelverk och dessutom hämtar vägledningar från olika allmänna råd och rekommendationer. Detta kan vara av betydande fördel för företag som har begränsade resurser och mindre krets av intressenter, som många mindre företag har. Granskning av undersökta företag visar att deras utformning av årsredovisningar till stor del överensstämmer med K2:s krav men det finns brister i nödvändig information i företagens textdelar i årsredovisningen. Om företagen väljer att följa K2 kan detta underlätta även för användaren eftersom en jämförelse mellan olika företags årsredovisningar ökar då de använder ett och samma regelverk.

Redovisningen enligt K2 överensstämmer till stor del med beskattningsregler. Det har dock konstaterats att tillämpningen av nuvarande regler inte ger mer avvikelser mot beskattningen än K2 skulle medföra i dess nuvarande utformning. Den sammanjämkning mellan K2 och nya redovisningsregler som troligen inkomstskattelagen medför inom en snar framtid, kommer få stor betydelse för mindre företag, vilket innebär att mindre företags årsredovisning kommer kräva mindre justeringar vid beskattning. Detta skulle innebära besparingar för företagen eftersom det minskar mycket dubbelarbete.

Den största negativa effekten med K2 är att den begränsar möjligheten för företagen att i årsredovisningen redovisa och utforma olika specifika situationer på det sätt som passar företaget bäst. Detta kan leda till att K2:s redovisning inte ger en lika rättvisande bild av företaget som är fallet med det nuvarande regelverket. Denna effekt gäller även för K2:s förenklingsregler och schablonlösningar. När företagen väljer att börja tillämpa K2 går de miste om valmöjligheten som finns idag att hämta vägledning i andra regelverk och även vissa alternativlösningar såsom att redovisa egenupparbetade immateriella tillgångar som tillgångar i balansräkning, uppskrivningar av andra tillgångar än byggnader och mark,

uppskjuten skatt, finansiell leasing, finansiella tillgångar till verkligt värde, men även avsättningar av informell karaktär. Dock är det eventuellt inte av stor betydelse eftersom har det konstaterats att det inte är vanligt för undersökta företagens redovisning.

Dessa begränsningar kan minska årsredovisningens relevans eftersom verksamheten kanske inte återspeglas på ett rättvisande sätt och hindra de företag som berörs av dessa punkter att tillämpa K2 som då istället kan välja K3 vilket innebär mer komplicerade regler och därmed ökade kostnader. För de undersökta företagens årsredovisningar har emellertid K2:s begränsningar ingen större effekt eftersom behovet av att redovisa på annat sätt inte har återfunnits hos dessa företag. Detta beror delvis på att företagen inte har någon komplicerad verksamhet och att intressenterna av informationen som lämnas inte har höga förväntningar då de flesta har möjligheten att få del av information via andra kanaler än årsredovisningen.

Vår studie visar att K2:s positiva effekter överväger de negativa. Fördelarna är sannolikt mest påtagliga eftersom K2 kan uppfylla sitt syfte och leda till kostnadsbesparingar. Dessutom anser vi att detta inte kommer ske på bekostnad av årsredovisningens nytta. Naturligtvis är varje enskilt företags situation unik och företagen måste därför göra en egen bedömning av vad det nya regelverket innebär just för dem.

Medför K2 några skillnader eller är det allmänna rådet redan praxis hos mindre företag?

Genomförd granskning av områden och jämförelse med K2:s regler där skillnaderna skulle vara väsentliga visar att företagens redovisning redan till största delen överensstämmer med K2:s regler. Detta kan bero på att nuvarande regler för mindre företag tillåter samma förenklingalternativ som K2 och att företagen väljer att redovisa enligt vad skatterätten ger möjlighet till för att senare slippa korrigering av redovisningen till ett korrekt beskattningsunderlag. Vår undersökning visar alltså att K2:s regelverk i de allra flesta avseenden redan är praxis hos årsredovisningsskyldiga.

6.2 Författarnas reflektioner

Efter genomförd studie anser vi att det inte finns stora hinder för företagen att börja tillämpa K2. Regelverk är anpassat på det sättet att det är lätt att börja tillämpa dessutom visar studien att det inte är vanligt att företag innehar poster som skapar problematik vid övergången. Inte heller några komplikationer finns att följa K2 eftersom studier visar att på de flesta områden överensstämmer redovisningssätt att redovisa och värdera poster med K2 föreskrifter. Det är en fördel att bara ha ett regelverk som uppslagsverk som dessutom inte är omfattande att hänvisa till och slippa söka i olika lagar, råd och rekommendationer när frågor uppstår. Dessutom blir det lätt för företagen att uppfylla kraven på god redovisningssed, då detta anses tillfredsställt genom att endast följa K2 fullt ut. Vi anser att det är fördelaktigt för mindre företag med tanke på deras begränsade krets av intressenter att gå över till K2. Emellertid påpekade undersökta företag att de inte hade behov av några förenklingar det är därför inte säkert att de väljer att tillämpa K2 eftersom det alltid kostar att införa nya regler och som studien visar leder inte en K2-övergång till några större fördelar för just de undersökta företagen.

6.3 Förslag till fortsatta studier

Under arbetet med uppsatsen har andra funderingar och tankar kring K2 väckts än de som uppsatsen hanterar. Författarna tycker det vore intressant att genomföra en liknade studie men med de minsta företagen inom kategorin för att se om man skulle ha kommit till samma slutsats.

Det skulle dessutom vara av intresse att undersöka, eftersom K2 får tillämpas frivilligt från och med den 31 december 2008, hur många företag som väljer att tillämpa K2 vid upprättning av årsredovisning och vad anledningen till deras val är. När K-projektens huvudalternativ K3 är färdigarbetat skulle det dessutom vara intressant att undersöka hur många av dem som får som istället tillämpar alternativet K2. Det skulle även vara intressant att undersöka vilka följer den statliga utredningen Samrob har på mindre företags årsredovisning likaså vad utredningen Enklare redovisning medför för effekter.

Källförteckning

Litteratur

- Andersen Ib, 1998: *Den uppenbara verkligheten – val av samhällsvetenskaplig metod*, Studentlitteratur, Lund
- Artsberg Kristina, 2005: *Redovisningsteori, -policy och -praxis*, Liber ekonomi, Malmö
- Broberg Anette, 2008: *Nya redovisningsregler för aktiebolag: ny årsredovisning - K2, slopad revisionsplikt, sänkt aktiekapital, förenklingsförslag*, Björn Lundén information, Näsviken
- Christiansen Merete, Elling Jens O., 1993: *European financial reporting; Denmark*, Routledge, London
- Edenhammar Hans, Thorell Per, 2005: *Företagens redovisning*, Iustus förlag, Uppsala
- Falkman Pär, 2000: *Redovisningsteori*, Studentlitteratur, Lund
- FAR SRS, 2007: *Redovisning: en genomgång av resultat- och balansräkningar*, FAR SRS förlag, Stockholm
- Gröjer Jan-Erik, 2002: *Grundläggande redovisningsteori*, Studentlitteratur, Lund
- Jacobsen Dag Ingvar, 2002: *Vad, hur och varför? Om methodsval i företagsekonomi och andra samhällsekonomska ämnen*, Lund, Studentlitteratur
- Johansson Christer, Johansson Rolf, Marton Jan, Pautsch Gunvor, 2004: *Extern redovisning*, Bonniers, Stockholm
- Lundahl Ulf, Skärvad Per-Hugo, 1999: *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer*, Studentlitteratur, Lund
- Marton Jan, Falkman Pär, Lumsden Marie, Pettersson Anna-Karin, Rimmel Gunnar, 2008: *IFRS – i teori och praktik*, Bonniers, Stockholm
- Månsson, Johan, Ohlson, Håkan, 2008: *Årsredovisning enligt K2-reglerna*, Studentlitteratur och Öhrlings PricewaterhouseCoopers i Sverige AB
- Olsson, Monica., Wedin, Annika, 2008: *K2- Årsredovisning i mindre aktiebolag*, Studentlitteratur och Öhrlings PricewaterhouseCoopers i Sverige AB
- Smith Dag, 2006: *Redovisningens språk*, Studentlitteratur, Lund
- Törnqvist Ulla, 1997: *Styrning och extern informationsgivning i transnationella företag*, Studentlitteratur, Lund
- Widerberg Karin, 2002: *Kvalitativ forskning i praktiken*, Studentlitteratur, Lund

Artiklar

- Drefeldt Caisa, Lundqvist Pernilla, 2008: *K2 – tillämpning och principer*, Balans, nr 8-9
- Epstein Barry Jay, Jermakowicz Eva K., 2007: *International Standards for Small and Medium-Sized Entities*, Accounting & Auditing, Oktober
- Ericson, M., Törning, E., 2006: *Årsredovisningarna i onoterade bolag bättre*, Balans, nummer 12
- Evans Lisa, Gebhardt Guenther, Hoogendoorn Martin, Marton Jan, Di Pietra Roberto, Mora Araceli, Thinggård Frank, Vehmanen Petri, Wagenhofer Alfred, 2005: *Problems and opportunities of an International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities. The EAA FRSC's Comment on the IASB's Discussion Paper*, Accounting in Europe, Vol. 2
- Thorell Per, 2006: *Bokföringsnämnden och lagen: Är det nya regelverket för mindre aktiebolag lagligt?*, Balans, nr 9
- Wedberg, B., 2007: *K2-förslag*, Redovisningskonsulten, nummer 2
– 2008: *Mycket på gång inom redovisningsområdet*, Redovisningskonsulten, nummer 1

Elektroniska källor

- Andersson Krister, Burén Carl-Gustaf, 2006: *Remissyttrande: Förslag till allmänt råd om – årsredovisning för mindre aktiebolag*,
http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00003/YTT2006-064_3019a.pdf
(2008-11-24)
- BFN, 2007: *Skillnader mellan K2 och K3*,
<http://www.bfn.se/aktuellt/skillnadslista-k2k3.pdf> (2008-12-13)
- 2008a: *Information om Bokföringsnämndens normgivningsprojekt för redovisning och årsbokslut för icke-noterade företag*, <http://www.bfn.se/AKTUELLT/Ny-normgivning.pdf> (2008-11-24)
 - 2008b: *Årsredovisning i mindre aktiebolag*,
<http://www.bfn.se/INFO/infok2mindre.pdf> (2008-11-24)
- Drefeldt Caisa, Törning Eva, 2008: *Debatt: Orimlig väntan på enklare redovisningsregler*,
<http://di.se/Nyheter/?page=/Avdelningar/Artikel.aspx%3FMobious%3DY%26ArticleID%3D2008%255C09%255C16%255C301077%26SectionID%3DEttan%26menusecti on%3DStartsidan%3BHuvudnyheter> (2008-11-22)
- Finansdepartementet, 2008: *Beskattningstidpunkten för företag*,
<http://www.regeringen.se/sb/d/10044/a/111260> (2008-12-12)
- Berggren Karin, Stuart Hamilton Ulrika, 2007: *Företagarna, Yttrande över förslag till vägledning om årsredovisning i mindre företag (K2)*,
http://www.foretagarna.se/sverige/contentreport___97764.aspx (2008-12-13)
- IASB, 2007: *IASB publishes draft IFRS for SMEs*,
<http://www.iasb.org/News/Press+Releases/IASB+publishes+draft+IFRS+for+SMEs.htm>
(2008-11-24)
- 2008: *Exposure draft and comment letters – phase A*,
http://www.iasb.org/NR/rdonlyres/464C50D6-00FD-4BE7-A6FF-1BEAD353CD97/0/conceptual_framework_exposure_draft.pdf (2008-12-29)
- Justiedepartementet, 2006 *Förenklade redovisningsregler, m.m.*,
<http://www.regeringen.se/content/1/c6/05/92/03/59c0c9fc.pdf> (2008-11-24)
- Nilsson Peter, LRF konsult, 2008: *Bokföringsnämnden har nu beslutat om vägledning för årsredovisning i mindre aktiebolag (K2)*,
http://www.konsult.lrf.se/data/internal/data/10/68/1214549604078/K2_regler.pdf
(2008-12-12)
- NNR, 2007: *Företagens totala regelkostnader – Delrapport 7: Så påverkar EU företagens regelkostnader*,
http://www.nnr.se/assets/files/publikationer/nnr_eusregelkostnader.pdf (2008-12-29)
- Nutek, 2004: *Mätning av företagens administrativa börda*,
<http://nutek.manager.nu/ProductView.aspx?ID=927&pageIndex=0> (2008-12-28)
- SOU, 2008: *Utredningen om enklare redovisning*,
<http://www.regeringen.se/sb/d/10025/a/107685> (2008-12-30)

Databaser

Affärsdata Företagsfakta, besökt 2008-11-17

Muntlig källa

Lysér, Conny, auktoriserad revisor: muntlig intervju 11 december, 2008, Göteborg

Bilaga 1 Kontaktbrev företag

Handelshögskolan
VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

2008-11-19

Till VD/Ekonomiansvarig

Årsredovisning i mindre aktiebolag

Vi är två studenter från Handelshögskolan i Göteborg som läser vår sista termin på civilekonomprogrammet med externredovisning som inriktning. Just nu skriver vi D-uppsats om Bokföringsnämndens normgivningsprojekt; Årsredovisning i mindre aktiebolag* (K2).

BFN fattade den 11 juni beslut om det allmänna rådet [BFNAR 2008:1](#), Årsredovisning i mindre aktiebolag med tillhörande [vägledning](#). Det innebär att det är möjligt att använda förenklade regler vid upprättande av årsredovisningar i mindre aktiebolag. Rådet går att tillämpa för årsredovisningar som upprättas per 31 december 2008 eller senare (www.bfn.se).

Målsättningen med vår uppsats är att belysa konsekvenserna om K2 tillämpas. Eftersom tillämpandet är frivilligt, är det av intresse att se vilka fördelar som finns gentemot gällande reglering. Detta skulle kunna avgöra om företaget övergår till K2 eller inte. Vårt tänkta tillvägagångssätt är att göra en omräkning av företags senaste årsredovisningar i enlighet med K2 för att kunna dra slutsatser.

Ert företag är ett av flera utvalda Göteborgsföretag från databasen Affärsdata som uppfyller kriterierna för vår uppsats och vi skulle vilja räkna om Ert företags senast offentliggjorda årsredovisning.

Den hjälp vi behöver från Er är ytterligare detaljerad information för balansräknings- och resultaträkningsposter som är aktuella för uppsatsen ämne. Exempelvis när det gäller materiella tillgångar, är det av väsentlighet att veta respektive tillgångs avskrivningsperiod och anskaffningsvärde för att kunna göra omräkning. Hur informationen tillhandhålls bestämmer Ni, besvarandet av frågor kan genomföras via e-post eller intervju.

Det Ni får i utbyte är ett praktiskt exempel på vad BFN:s K2-regleverk kommer att innebära för Er.

Kan Ni vänligen höra av Er via mail eller telefon, dock senast fredag den **28 november** om Ni vill vara med i vår studie eller inte samt om Ni behöver ytterligare information.

TACK PÅ FÖRHAND!

Maria Sjöqvist
mariasjoqvist@yahoo.se
0704-02 15 78

Tanya Stepanovych
tanyastep79@yahoo.se
0736-39 42 29

* Ett mindre företag är ett företag som inte är ett större företag.

Ett större företag uppfyller mer än ett av följande villkor;

- Medelantalet anställda i företaget har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
- Företagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 25 miljoner kronor,
- Företagets redovisade nettomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50 miljoner kronor.

(1kap. 3§ ÅRL)

Bilaga 2 E-postfrågor företag

1. Känner Ni till att BFN har gett ut ett nytt allmänt råd BFNAR 2008:1 Årsredovisning för mindre företag (K2)? (Syftet med K2 är att minska den administrativa bördan för mindre företag vid upprättande av årsredovisning.)
2. Hur upplever Ni nyttan med årsredovisning?
 - Använder Ni själva årsredovisningen för internt syfte/som underlag för beslut eller utvärdering?
 - Vem/vilka är användare av Er årsredovisning?
3. Skulle ni upprätta årsredovisning om det inte hade varit lagstadgat?
4. Upplever ni några svårigheter vid upprättandet av årsredovisning enligt nuvarande normgivning? Vilka är de i så fall?
5. Efterfrågar Ni några förenklingar? Vilka i så fall och varför?

Individuella frågor ställdes sedan till varje företag och berörde olika delar av årsredovisning. Det gällde bland annat detaljerade frågor kring periodisering, tillgångars karaktär och upplysningar.

Bilaga 3 Intervjufrågor revisor

1. Vad är Ert arbetsområde? Vilka företag arbetar Ni med?
2. Vad anser Ni att det finns för nytta med att upprätta årsredovisning för mindre företag i förhållande till kostnaden.
3. Upplever Ni att nuvarande redovisningsnormer tillämpas fullt ut av mindre företag?
4. Om svaret är nej, på vilka områden avviker i så fall detta och vad är anledning till detta anser Ni?
5. Tycker Ni att BFNAR 2008:1(K2) kommer att innebära någon skillnad för mindre företags upprättande av årsredovisning?
 - För innehållet av företagets årsredovisning
 - Underlag för beslut för kreditgivare, leverantörer och kunder
 - Skattemässiga effekten
6. Vad anser Ni är positivt och negativt med K2?
7. Kommer kostnader att minska för företagen om de väljer att gå till K2? Tror ni att regelverket kommer att få acceptans i praktiken?
8. K2 som det ser ut idag är ingen slutlig version. Vilka ytterligare förändringar borde K2 genomgå framöver innan den blir fastställd enligt Er?